

*Strategia de dezvoltare
locală a comunei Prisăcani
2021 – 2027*

Județul Iași

CURPINS

Capitolul I – Introducere	4
1.1 Procesul planificării	4
1.2 Etapele planificării	4
1.3 Metodologie	5
1.4 Referințe legislative	5
1.5 Scop.....	6
1.6 Misiune	6
1.7 Obiectiv general	6
1.8 Obiective specifice.....	7
Capitolul II Context de dezvoltare	8
2.1 Context European.....	8
2.2 Context Național	10
2.3 Contextul regiunii de dezvoltare	25
2.4 Scurtă prezentare a județului.....	27
Capitolul III Prezentarea generală a unității administrativ-teritoriale	29
3.1 Scurt istoric al comunei	29
3.2 Localizare și structură administrativă	29
3.3 Caracteristici fizico-geografice	30
3.4 Echiparea tehnică a comunei	31
3.5 Sănătate	33
3.6 Mediu	34
3.7 Economia	36
3.8 Agricultură	37
Capitolul IV – Situația socio economică	39
4.1 Populația și resursele umane	39
4.3 Structura populației pe grupe de vârste și sexe.....	43
4.4 Mobilitatea populației	45
4.5 Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții.....	46
4.6 Educația și cultura.....	47
4.6.1 Educația.....	47
4.6.2 Cultura.....	48
Capitolul V – Analiza SWOT	49
Capitolul VI - Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 – Viziune și Obiective.....	59
6.1 Obiective strategice.....	61

6.2 Obiective specifice.....	63
Capitolul VII – Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă.....	76
7.1 Aspecte generale	76
7.2 Principii și condiții.....	76
7.3 Implementare, monitorizare și control.....	77
7.4 Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice locale	78
7.5 Proiecte propuse pentru perioada 2021 – 2027	79
BIBLIOGRAFIE.....	103

Capitolul I – Introducere

1.1 Procesul planificării

Existența unei strategii de dezvoltare locală ajută la crearea unei viziuni asupra comunității pe care ne-o dorim în viitor, ne oferă imaginea completă asupra modului în care economia, mediul, infrastructura și aspectele sociale se pot îmbunătăți.

Prin elaborarea strategiei se oferă un cadru de lucru, astfel, după analiza nevoilor și a perspectivelor fiecărui grup de interes se stabilesc obiective de dezvoltare și se concretizează o serie de priorități și măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor. Strategia de dezvoltare pune la dispoziția autorităților locale un ghid în vederea îmbunătățirii vieții în comună.

Prin “Dezvoltare durabilă” se înțelege ca fiind ”totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural”.

Strategia trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a comunei din punct de vedere social, economic, cultural, etc., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaționale și umane de care dispune comuna.

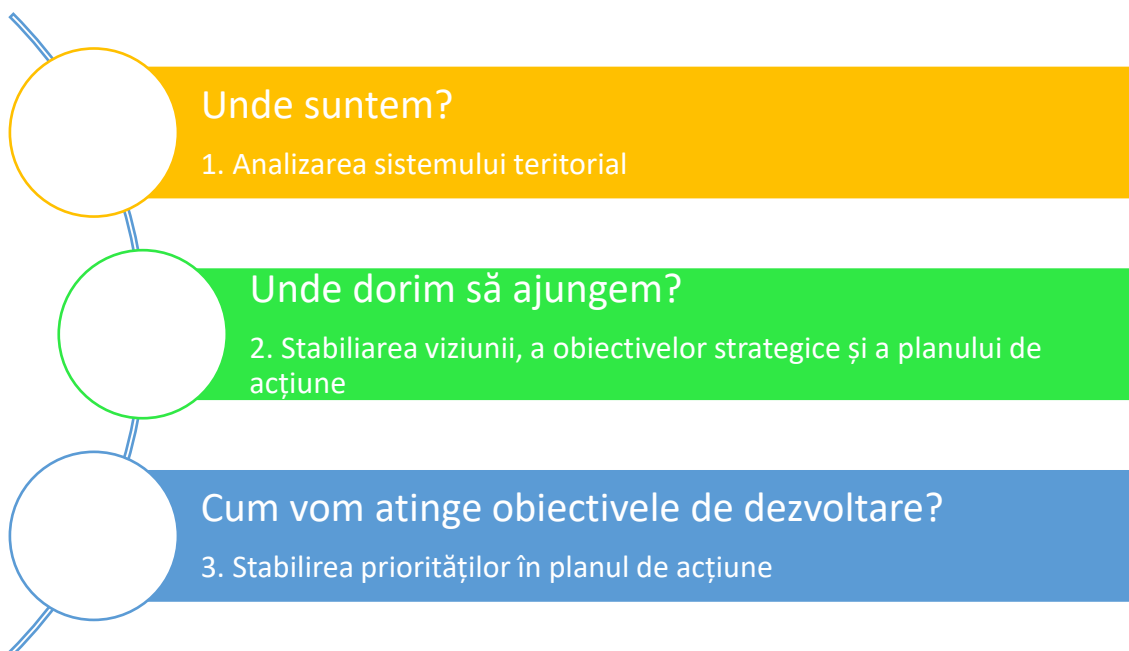
Planificarea strategică are drept scop maximizarea eficienței utilizării resurselor locale și dezvoltarea unei viziuni asupra viitorului comunității.

1.2 Etapele planificării

Procesul de elaborarea al strategiei de dezvoltare locală a început prin culegerea informațiilor necesare despre comuna Prisăcani incluzând aici:

- Date de natură geografică
- Date de natură istorică
- Date referitoare la tipurile de infrastructuri
- Date socio – economice

În urma analizării datelor s-au realizat analize SWOT pentru domeniile prioritare precum populație, agricultură, turism și infrastructură pentru a avea o imagine de ansamblu asupra situației actuale dar și conștientizarea unor obiective necesare dezvoltării.

În ceea ce privește managementul implementării strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021 – 2027 acesta va fi asigurat, în primul rând, de aparatul administrativ care are rolul principal în demararea proiectelor finanțate din surse locale, județene, guvernamentale și europene având ca principal scop realizarea obiectivelor propuse în strategie.

1.3 Metodologie

Metodologia utilizată în procesul de elaborare:

- Consultarea datelor – metodă folosită pentru a observa situația actuală a comunității în ceea ce privește aspectele istorico – geografice, populația, infrastructura și economia;
- Elaborarea analizei SWOT pe diverse domenii – metodă folosită pentru conștientizarea punctelor forte și a oportunităților dar și a punctelor slabe și a riscurilor în cadrul analizei domeniilor de interes : populație, agricultură și infrastructură;
- Prezentarea proiectelor implementate;
- Redactarea obiectivelor pentru perioada 2021 -2027 în domeniile de interes;
- Prezentarea proiectelor de interes pentru perioada 2021 – 2027;

1.4 Referințe legislative

- Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene revizuită;
- Politica de Coeziune 2021 – 2027;

- Regulamentul privind prevederile comune (CPR);
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) și Fondul de coeziune (FC);
- Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul privind Fondul social european plus (FSE +);

1.5 Scop

Principalul scop al strategiei de dezvoltare locală este acela de a documenta proiectele de dezvoltare necesare pentru comunitate. Prin intermediul acestor proiecte se urmărește îmbunătățirea calității vieții pentru locuitori prin măsuri de reabilitare, modernizare și dezvoltare a infrastructurii de toate tipurile cât și prin dezvoltarea resursei umane și a serviciilor sociale. Aceste acțiuni vor duce la o dezvoltare armonioasă a comunei Prisăcani în concordanță cu tendințele naționale și europene în materie de planificare inteligentă a teritoriului și resurselor

1.6 Misiune

Misiunea strategiei de dezvoltare locală este de a cuprinde toate resursele umane, materiale și financiare disponibile la nivel local sau atrase din alte surse pentru implementarea tuturor proiectelor de dezvoltare propuse. Pentru îndeplinirea acestei misiuni, trebuie avut în vedere un proces de colaborare între autoritatea publică și comunitate, o planificare inteligentă și o capacitate de organizare și coordonare susținute.

Prin asumarea acestei misiuni se conturează o dezvoltare socio-economică durabilă și competitivă cât și o infrastructură modernă și accesibilă tuturor locuitorilor comunei Prisăcani.

1.7 Obiectiv general

Obiectivul general al studiului este radiografierea situației actuale a comunei și stabilirea direcțiilor de dezvoltare și a proiectelor specifice pentru atingerea unui grad optim de satisfacție în rândul cetățenilor cu privire la dotările edilitare și situația socio-economică.

1.8 Obiective specifice

Obiectivele specifice propuse sunt :

- Înființare / reabilitare / modernizare / extindere infrastructură de utilități publice (apă, canalizare, salubritate, iluminat public, gaze);
- Dezvoltare urbanistică coerentă ;
- Protejarea mediului – folosirea energiilor alternative;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri de interes local și agricole;
- Dezvoltarea infrastructurii cultural – educaționale și a celei sanitare;
- Dezvoltarea resursei umane, formarea/reformarea profesională;
- Eficientizarea și dezvoltarea administrației publice și a relației cu cetățenii prin competențe digitale și informatizare software;
- Modernizarea/dotarea unităților de interes public cu infrastructură actualizată de internet și telecomunicații;

Capitolul II Context de dezvoltare

2.1 Context European

În cadrul bugetului pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a Uniunii Europene.

Sunt propuse cinci priorități investiționale în cadrul UE :

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și alte forme de sprijin;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE;

Politica de coeziune menține investițiile în toate regiunile, pe baza a trei categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare se bazează pe PIB-ul pe cap de locuitor, introducându-se noi criterii precum șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație și schimbări climatice pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren.

Simplificare : reguli mai scurte, mai puține și mai clare

Pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre (gestionare partajată). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Un cadru mai flexibil

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie: Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

Interreg : eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare

prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Mai multe eforturi de comunicare pentru a îmbunătăți vizibilitatea politicii de coeziune

Pentru o Europă tot mai apropiată de cetățeni, se pune mai mult accent pe necesitatea de a comunica mai bine rezultatele pozitive ale politicii de coeziune. Statele membre și regiunile au consolidat cerințele de comunicare, de exemplu în ceea ce privește organizarea de evenimente pentru inaugurarea proiectelor mari cu finanțare de la UE și dezvoltarea unor planuri de informare prin rețelele sociale.

În același timp, comunicarea pe tema proiectelor finanțate de la UE se simplifică, introducându-se un singur branding pentru toate fondurile UE, un portal unic unde apar toate finanțările disponibile pentru întreprinderi și o bază de date unică pentru proiecte gestionată de Comisie.

2.2 Context Național

Strategia de dezvoltare a României se pliază pe Strategia Uniunii, respectând cele 5 puncte de dezvoltare indicate de Comisia Europeană, respectiv: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai apropiată de cetățenii săi.

Obiectivul 1 – O Europă mai inteligentă transpus la nivel național

Cercetare și inovare

- Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de cercetare european
- Creerea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și marketing)
- Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora

Digitalizare

- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru societatea românească
- Digitalizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport
- Soluții IT și digitizare în domeniul sănătății

Competitivitate

- Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-upurilor cu potențial inovativ ridicat
- Consolidarea competitivității economiei românești
- Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora.

Specializare inteligentă

- Dezvoltarea competențelor profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere
- Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

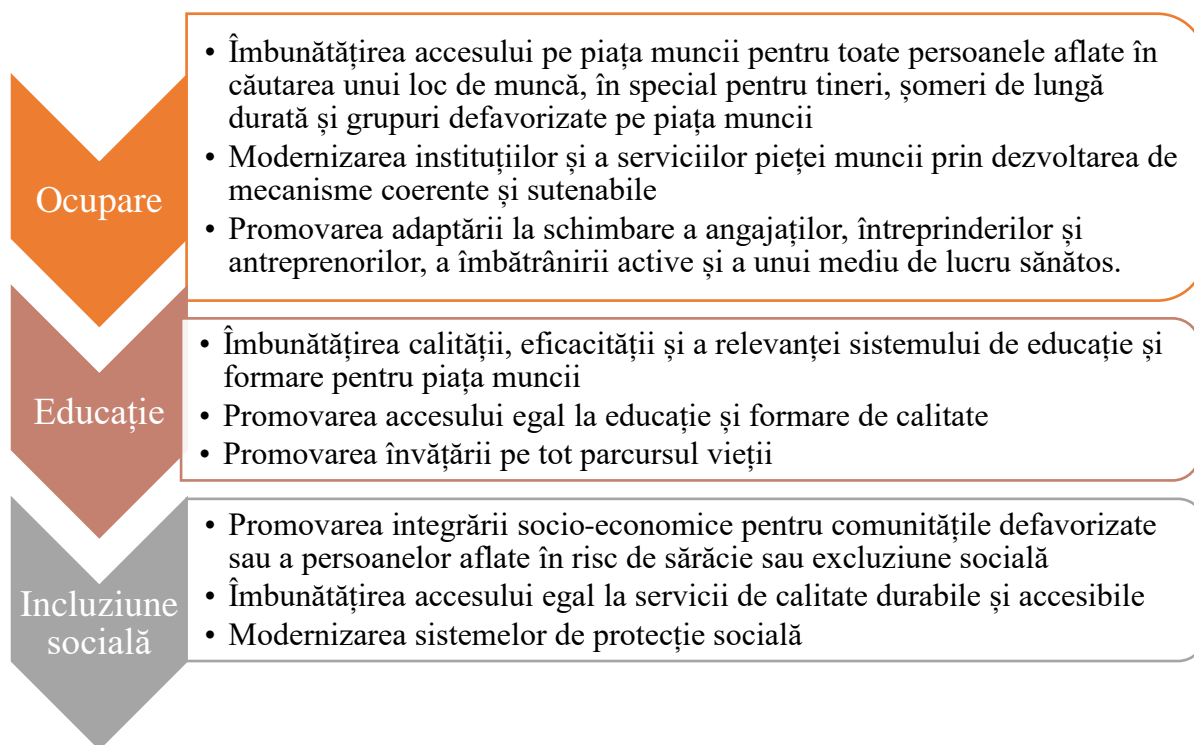
Obiectivul 2 – O Europă mai verde transpus la nivel național

Energie	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea eficienței energetice • Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră • Promovarea energiei din surse regenerabile • Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare
Schimbări climatice, riscuri, apă	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor • Promovarea gestionării sustenabile a apei, inclusiv cea uzată
Economia circulară	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea tranziției către o economie circulară prin extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel județean și îmbunătățirea sistemelor integrate existente
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și reducerea poluării
Mobilitate urbană	<ul style="list-style-type: none"> • Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă în fața schimbărilor climatice • Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport • Reducerea emisiilor de carbon

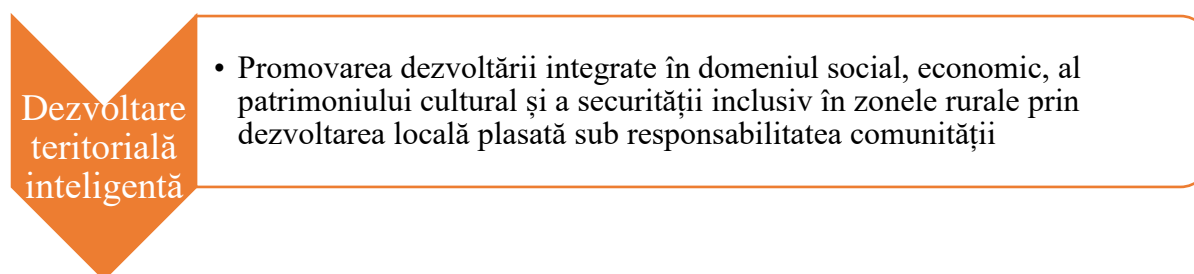
Obiectivul 3 – O Europă mai conectată transpus la nivel național

Conectivitate	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea rețelelor de transport rutier și cale ferată • Investiții în infrastructura și suprastructura portuară • Dezvoltarea terminalelor intermodale
Broadband	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea conectivității digitale prin banda largă Broadband de mare capacitate

Obiectivul 4 – O Europă mai socială transpus la nivel național

Obiectivul 5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi transpus la nivel național

Pentru a putea accesa finanțările din fondurile europene, Ministerul Fondurilor Europene propune a serie de programe operaționale pentru viitorul Cadru Financiar Multianual.

Aceste programe operaționale pentru perioada 2021 – 2027 au fost consolidate în urma colaborării inter-instituționale, negocierii informale cu reprezentanții Comisiei Europene dar și prin consultarea unor parteneri socio-economici relevanți.

Programele operaționale propuse pentru perioada 2021-2027 sunt :

- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;
- Programul Operațional Transport;
- Programul Operațional Educație și Ocupare;
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
- Programul Operațional Sănătate;
- Programul Operațional Regional;
- Programul Operațional Asistență Tehnică;
- Programul Operațional Tranziție Justă;

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Viziune : creșterea competitivității societății în contextul schimbărilor tehnologice și crearea de noi oportunități de dezvoltare pentru mediul de afaceri și sistemul public.

Obiectivul general : Reducerea disparităților între România și alte state membre ale Uniunii Europene, dar și între regiunile țării.

Obiective specifice : Îmbunătățirea capacității de cercetare dezvoltare și inovare (CDI), adoptarea tehnologiilor avansate, îmbunătățirea conectivității digitale, dezvoltarea competențelor.

Priorități de investiții :

- Integrarea CDI național în sistemul european și internațional;
- Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior;
- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari;
- Crearea de infrastructura CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- Digitalizare în cultură;
- Digitalizare în educație;
- Digitalizare în administrația publică;

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

Viziune : Implementarea unei coeziuni sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și utilizarea eficientă a resurselor naturale.

Corelarea cu documentele strategice elaborate la nivel național :

- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;
- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Master Planul Județean;
- Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice;
- Directiva privind epurarea apelor uzate;
- Planul Național de Gestionare a Deșeurilor
- Directiva 92/43 din 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice;
- Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice, urmând a fi continuată prin elaborarea Planurilor de Management pentru Rețeaua Natura 2000;
- Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România – HG 683/2015;
- Planul de management a riscului de inundații (PMRI);
- Planul de management al secetei conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60 CE;
- Master Planul pentru protecția și refacerea zonei costiere – Directiva 2008/56/CE;
- Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru situații de urgență 2016 – 2025;

Obiectivul general : Îmbunătățirea calității vieții populației și îmbunătățirea standardelor de mediu precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene, conform obiectivului 2 O Europă mai verde. De asemenea, se urmărește atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor precum și reducerea decalajului comparativ cu celelalte state membre UE în materie de infrastructura de mediu.

Obiective specifice :

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele de stocare;
- Promovarea managementului durabil al apei;
- Promovarea tranziției către o economie circulară;
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și reducerea poluării;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;

Priorități de investiții:

- Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari
- Sisteme inteligente de energie și soluții de stocare
- Investiții privind apele și apele uzate
- Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea tranziției către economia circulară
- Conservarea biodiversității
- Îmbunătățirea monitorizării calității aerului
- Investigarea siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor
- Managementul inundațiilor și a secetei
- Combaterea eroziunii costiere
- Dezvoltarea sistemului de management al riscurilor

Programul Operațional Transport

Viziune : Extinderea infrastructurii de transport pe teritoriul României în vederea unei conectivități sporite atât pe plan intern cât și extern.

Corelarea cu documente strategice la nivel național :

- Master Planul General de Transport al României;

- Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2020-2030;
- Strategia de transport intermodal în România 2020;
- Strategia națională de siguranță rutieră;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD);
- Strategia privind Cadrul național de politică pentru dezvoltarea pieței în ceea ce privește combustibilii alternativi în sectorul transporturilor și pentru instalarea infrastructurii relevante în România;
- Planurile de Mobilitate Urbane Durabile;
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României;

Obiectivul general : Sprijinirea dezvoltării infrastructurii și serviciilor de mobilitate a persoanelor și mărfurilor pentru recuperarea decalajelor dintre regiunile țării cât și față de celelalte state membre ale Uniunii.

Obiective specifice :

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă la schimbările climatice, inteligentă și sigură;
- Dezvoltarea mobilității naționale, regionale și locale durabile și a mobilității transfrontaliere;
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă;

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea rețelei TEN-T;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe cale ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale prin creșterea capacității de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal;
- Creșterea gradului de utilizare a cailor navigabile și a porturilor;

- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua de transport;
- Asistența tehnică;

Programul Operațional Educație și Ocupare

Viziune : Valorificarea potențialului uman prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare pentru piața muncii și dobândirea competențelor digitale și antreprenoriale printr-un mediu stimulativ de învățare pe tot parcursul vieții. În domeniul ocupării viziunea este de a dezvolta sustenabil și bazată pe inovare socială, piața muncii din România.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Documentul programatic România Educată – viziune și strategie 2018-2030;
- Agenda pentru competențe România 2025;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (SNOFM) 2021-2027;
- Recomandările Raportului de cercetare : Previziuni și anticipări în vederea identificării și prioritizării nevoilor de dezvoltare pentru perioada 2021-2028 prin evaluarea nivelului de convergență;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;

Obiectivul general : Creerea unui sistem de educație pliabil pe piața muncii, un sistem stimulativ de învățare continuă.

Obiective specifice :

- Prevenirea abandonului școlar timpuriu;
- Îmbunătățirea infrastructurii și calității în sistemul de învățământ;
- Integrarea tinerilor pe piața muncii;
- Asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile;
- Dezvoltarea culturii antreprenoriale și sprijinirea economiei sociale;
- Dezvoltarea dialogului social și a mecanismelor de anticipare a competențelor;
- Asigurarea unui mediu de lucru sănătos și promovarea îmbătrânirii active;

Priorități de investiții :

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

- Prevenirea abandonului școlar și îmbunătățirea accesului la educație și formare pentru grupurile dezavantajate;
- Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru adaptarea la piața muncii și la procesul tehnologic;
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenoriat și economie socială;
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare continuă pentru facilitarea tranziției și a mobilității pe piața muncii;
- Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului programului;

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială

Viziune : Susținerea grupurilor vulnerabile din mediul rural, în principal, dar și urban prin reducerea fenomenului sărăciei și excluderii sociale.

Corelarea cu alte domente strategice la nivel național :

- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei;
- Strategia națională privind ocuparea forței de muncă;
- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome;
- Strategia Națională – O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități;
- Strategia națională a locuirii;
- Strategia națională în domeniul politicii de tineret;
- Strategia națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2018-2022;
- Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024;
- Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice;

Obiectivul general : Sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor vulnerabile, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vizată.

Obiective specifice :

- Îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele, în special tineri, șomeri de lungă durată și persoane inactive;
- Promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;
- Promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și antreprenorilor la schimbare;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate favorabile incluziunii;
- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă precum și îmbunătățirea capacității de inserție pe piața muncii;
- Integrarea socio-economică a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Creșterea accesului egal și în timp util la serviciile de protecție socială;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială;

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea Locală plasată sub responsabilitatea comunității;
- Protejarea dreptului la demnitate socială;
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copiii cu risc de sărăcie și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități;
- Servicii sociale și de suport pentru grupurile vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate;

Programul Operațional Sănătate

Viziune : O societate în care oamenii au acces la servicii medicale de prevenție, urgență, curative și reabilitare de calitate.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Strategia Națională de Paliativă (SNP);
- Planul Național de Cancer (PNC);
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI);

- Strategia Națională de Competitivitate (SNC);
- Strategia Națională de Incluziune Socială 2021 – 2027 (SNIC);
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD);

Obiectivul general : Îmbunătățirea accesibilității, eficacității și rezilienței sistemul de sănătate.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea eficacității serviciilor medicale de urgență;
- Creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Creșterea eficacității serviciilor de reabilitare, serviciilor de îngrijire paliativă și a celor pe termen lung;
- Dezvoltarea prin investiții a infrastructurii și serviciilor medicale;
- Creșterea gradului de utilizare a metodelor moderne și inovative de investigație, intervenție și tratament;

Priorități de investiții :

- Infrastructura spitalelor regionale și a celor cu impact teritorial major;
- Serviciile de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Serviciile de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung;
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Digitalizarea sistemului medical;
- Promovarea metodelor moderne de investigare, intervenție și tratament;

Programul Operațional Asistență Tehnică

Viziune : Creșterea capacității administrative în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Planul pentru consolidarea capacității administrative

Obiectivul general : Asigurarea utilizării și administrării eficiente a fondurile europene prin sprijinirea programării, monitorizării , controlului, auditului și evaluării cu privire la prioritățile UE.

Priorități de investiții :

- Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+;
- Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+;

Programul Operațional Tranziție Justă

Viziune : Tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic prin diversificare și susținerea locurilor de muncă.

Corelarea cu alte documente strategice la nivel național :

- Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC);
- Strategia națională și strategiile regionale de specializare inteligentă;

Obiectivul general : Sprijinirea teritoriilor afectate de traziția către neutralitatea economică și evitarea adâncirii disparităților regionale;

Obiective specifice : Sprijinirea exclusivă a activităților ce permite regiunilor și cetățenilor să abordeze impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Priorități de investiții :

- Dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării, inovării și digitalizării;
- Investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii zero;
- Reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă;

Programul Operațional Regional Nord Est

Viziune : Dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii

Obiectivul general : Stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Nord Est care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Obiective specifice :

- Stimularea dezvoltării inteligente și durabile bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial;
- Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice;
- Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane;
- Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T;
- Creșterea accesului la servicii de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții;
- Creșterea atractivității regiunii;
- Creșterea capacității administrative;

Priorități de investiții :

- Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local;
- Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local;
- Creșterea eficienței energetice bazate pe combustibili alternativi;
- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării eficienței energetice;
- Reconvertirea funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/ abandonate;
- Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente;
- Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental;
- Investiții în rețeaua de drumuri județene;
- Investiții în infrastructura pentru nivel antreprenorial și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar, inclusiv învățământ special;
- Investiții în infrastructura școlilor și centrelor de educație și formare profesională;

Având în vedere faptul că localitatea Prisăcani se poziționează în zona rurală trebuie menționată Politica Agricolă Comună (PAC) care reunește fondurile destinate dezvoltării

agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

În urma alocării fondurilor PAC pentru perioada 2021-2027 din bugetul pe termen lung al UE, s-a convenit asupra unui regulament de tranziție pentru anii 2021 și 2022. Regulamentul de tranziție va extinde majoritatea normelor PAC care au fost în vigoare în perioada 2014-2020, dar va adăuga în același timp elemente noi pentru a include obiective de mediu mai ambițioase și pentru a asigura o tranziție lină către viitorul cadru PAC.

Propunerile comisiei europene vizează promovarea unui sector agricol durabil și competitiv care să poată contribui în mod semnificativ la Pactul verde european, în special în ceea ce privește Strategia ”De la Fermă la consumator” și strategia privind biodiversitatea. Propunerile se concentrează pe :

- Asigurarea unui viitor economic stabil și corect pentru agricultori
- Stabilirea unor ambiții mai mari pentru acțiunile legate de mediu și climă
- Păstrarea agriculturii în inima societății europene

Pentru a atinge aceste obiective, Comisia Europeană a stabilit nouă obiective cheie:

1. Sprijinirea unui venit fiabil și a rezilienței fermelor pe întreg teritoriul Uniunii Europene, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
2. Stimularea competitivității și a productivității agricole într-un mod sustenabil;
3. Ameliorarea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
4. Contribuția la energia durabilă precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
5. Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor de apă, sol și aer;
6. Contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
7. Modernizarea sectorului agricol prin atragerea tinerilor și accelerarea dezvoltării afacerilor acestora;
8. Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;
9. Sănătatea, siguranța alimentară și rezistența la antimicrobiene;

2.3 Contextul regiunii de dezvoltare

Parte a provinciei istorice Moldova, regiunea nord-estică a României este o zonă în care istoria, cultura și tradiția completează mediul natural, deosebit de atrăgător. Regiunea Nord-Est este cea mai mare regiune de dezvoltare a României sub aspectul numărului de locuitori și al suprafeței deținute.

Regiunea Nord-Est este formată din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

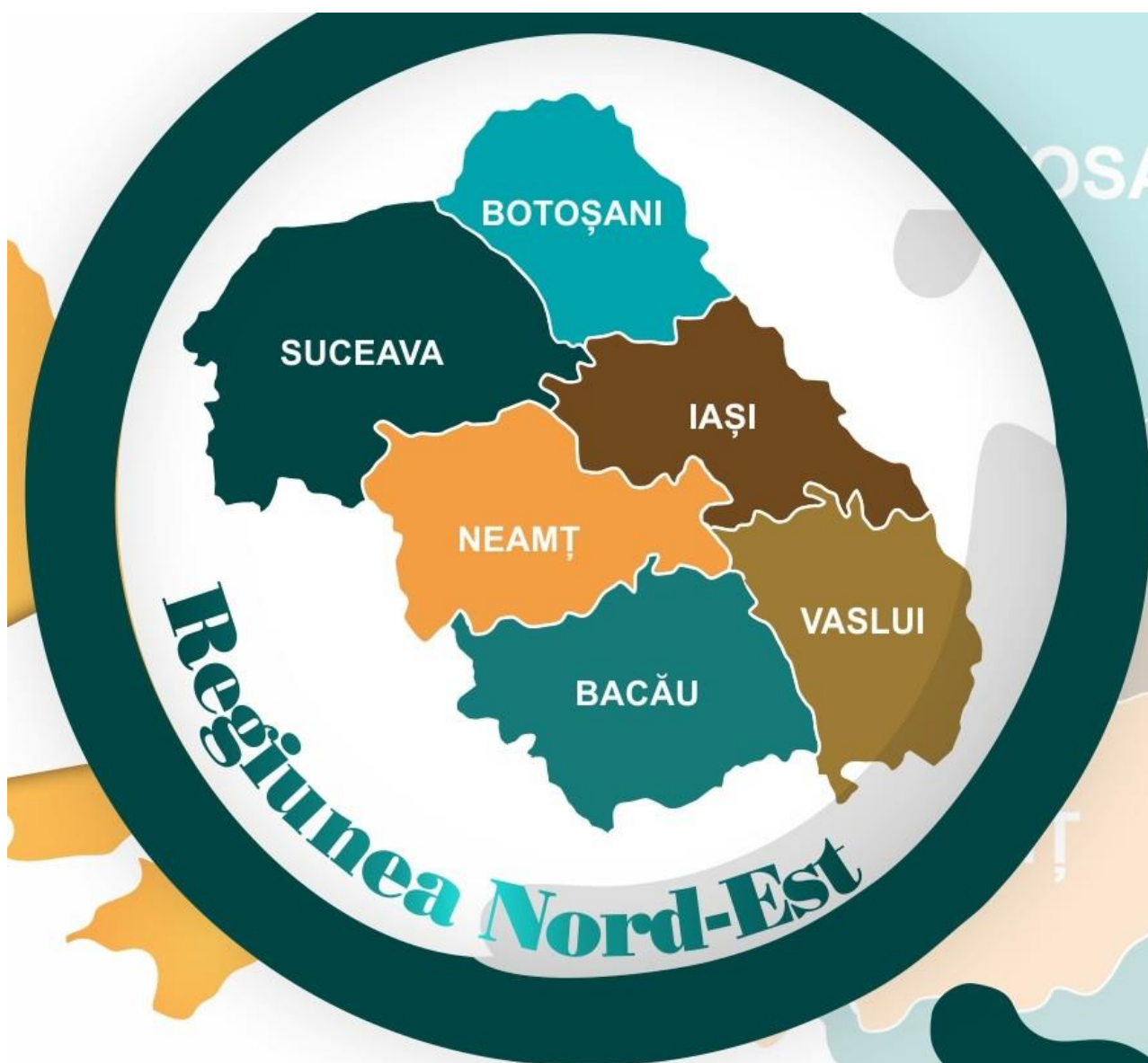

Fig. 1 Regiunea de dezvoltare Nord – Est (sursa: <https://www.adrnordest.ro/regiunea-nord-est/>)

Regiunea este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief, 30% reprezentând-o munții, 30% relieful subcarpatic, iar 40% revine podișului. Această ultima formă de relief ocupă peste 70% din suprafață în județele Botoșani, Vaslui și Iași.

O secțiune longitudinală asupra regiunii, se prezintă sub formă unei pante care coboară dinspre Vest spre Est, cu numeroase variații.

La Vest, Munții Carpați stau ca un zid cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarău , Vf. Giupalău , Vf. Ocolașu Mare , Vf. Hășmașu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Troțușului și , în mică măsură , Munții Vrancei).

Subcarpații, cu înălțimi cuprinse între 700-800m, înconjoară munții ca un brâu strâns.

În continuare , jumătatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinară a Moldovei, în partea nordică și Podișul Bârladului, în partea de Sud.

Partea de Nord-Vest a regiunii este cunoscută și sub numele de Podișul Sucevei cu o înălțime medie de 500 metri și este faimoasă pentru “obcinele” sale (ușoare ondulații ale reliefului, ca un lanț de unde pietrificate).

Regiunea este străbatută de un număr de opt cursuri importante de apă, care se repartizează pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp). Acesta din urmă, se constituie în granița naturală cu Republica Moldova, pe o distanță de cca. 680 km.

Obiectivul general este creșterea gradului de competitivitate a Regiunii Nord-Est prin valorificarea resurselor disponibile, sprijinirea parteneriatelor intra- și inter-regionale și stimularea inițiativelor care să conducă la dezvoltarea economico-socială a regiunii

Principalele axe de dezvoltare sunt :

- O regiune mai competitivă, mai inovativă;
- o regiune mai digitalizată;
- o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul;
- o regiune mai accesibilă;
- o regiune educată;
- o regiune mai atractivă;

2.4 Scurtă prezentare a județului

Situat în partea de nord-est a României, Județul Iași este mărginit la vest de râul Moldova și la est de râul Prut (care constituie și granița cu Republica Moldova). Cu o suprafață de 5476 Kmp, Iașul este un județ mediu ca întindere, reprezentând 2,3% din suprafața țării (ocupând locul 23 între celelalte județe ale României).

Fig. 2 Județul Iași (sursa: România pe Hartă - <https://pe-harta.ro/iasi/>)

Organizarea administrativă a județului Iași un număr de 2 municipii (Iași și Pașcani), 3 orașe (Hârlău, Podu Iloaiei și Târgu Frumos), 94 comune și 418 sate. Reședința județului este municipiul Iași, unul dintre cele mai importante orașe ale României.

Relieful județului este deluros. Partea centrală și nord-estică este dominată de dealuri și podișuri interfluviale joase, udate de râurile Bahlui și Jijia, având versanți afectați de alunecări de teren și lunci inundabile. Partea de vest cuprinde culmi deluroase și platouri înalte (de peste 400 m), având și zone reprezentate de luncile râurilor Siret și Moldova. Partea de sud are un relief înalt și masiv (350 – 450 m), străbătut de afluenții râurilor Bârlad și Vaslui.

Rețeaua hidrografică este formată din râuri cu dimensiuni variabile și iazuri rezultate din lucrările hidroameliorative efectuate pentru evitarea inundațiilor și pentru stocarea excesului de apă necesară în perioadele secetoase.

Resursele naturale ale județului sunt de interes local (nisipuri, pietrișuri, argile, ape minerale etc.). Vegetația naturală este specifică silvo – stepii, iar cea silvică este reprezentată de păduri de foioase. Fauna include specii de interes cinegetic: capra roșie, mistrețul, lupul, vulpea, iepurele, păsări de penaj ș.a.

Bogăția solului este dată de existența a peste 380 mii ha teren agricol, din care: 67,2% teren arabil; 28,4% pășuni și fânețe; 4,4 % vii și livezi; pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră însumează cca. 98 mii ha, iar apele și bălțile, 4 mii ha.

Mediul de afaceri local este dominat de servicii, cu o pondere de 79% din totalul firmelor înregistrate în județul Iași, față de 18% în sectorul de industrie și construcții. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 78%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit).

Capitolul III Prezentarea generală a unității administrativ-teritoriale

3.1 Scurt istoric al comunei

Prima menționare a satului Prisăcani datează din anul 1803 în Condica Iuzlor așa cum reiese din dicționarul istoric al unităților administrative-teritoriale al Academiei Române, în care s-a specificat comuna Prisacani – Iași în ocolul Braniște. Ocolul Braniște, conform aceluiași dicționar istoric, era sat pe Jijia în partea de sud-est a Costulenilor, sat înglobat în anul 1832 de comuna Grozești.

În arhiva Fondului Mitropoliei Moldovei se menționează anul 1797 ca anul strămutării bisericii din cotul Terchiloaiei în vatra satului, dar cea mai veridică este menționarea construcției bisericii din caramidă între anii 1824 – 1826 de către mitropolitul Veniamin Costache, biserica cu hramul Sf. Arhanghel Mihail și Gavril.

Satul Măcărești este menționat prima dată în anul 1772 ca și comună în ocolul Braniște, iar în anul 1803 înglobează satul Boroșești, iar în 1820 i se adaugă siliștele Pitcani și Tămășești.

Denumirea comunei vine de la toponimicul Prisaca, având în vedere faptul că în jurul anului 1800 mitropolitul Moldovei Veniamin Costache, deținea aici o Prisacă de stupi.

3.2 Localizare și structură administrativă

Comuna Prisăcani este amplasată în partea sud estică a județului Iași, la aproximativ 27km de reședința județului.

Din punct de vedere administrativ, comuna Prisăcani are în componența sa următoarele sate:

- Măcărești;
- Moreni;
- Prisăcani;

Comuna are o suprafață de 60 km² și se învecinează cu următoarele comune :

- Comuna Tutora – la Nord;
- Comuna Grozești – la Sud;
- Comunele Comarna și Costuleni – la Vest;CV

- Granița cu Republica Moldova – la Est;

3.3 Caracteristici fizico-geografice

Relieful teritoriului comunei Prisăcani, format pe seama substratului geologic și sub acțiunea agenților externi de modelare, se prezintă sub forma unor interfluvii sculpturale (dealuri și coline), cu altitudini ce nu depășesc 200 m, fragmentate de o rețea de văi secundare, majoritatea orientate spre sud - est și ale căror versanți au înclinări între 5 și 25%.

Din punct de vedere geomorfologic suprafețele din comună aparțin regiunii Câmpia Moldovei, subregiunea Câmpia Jijiei Inferioare. Interfluviile sculpturale se prezintă sub forma unor suprafețe plane (platouri) sau relativ plane, cu altitudini între 150-190 m și pante de maxim 5-6%, acoperite de luturi eluviale cu caracter loessoid.

Sunt terenuri stabile cu puține zone degradate oferind condiții bune pentru agricultură și căi de comunicație.

Clima este de tipul temperat continental cu dispunere pe patru anotimpuri, caracterizat prin veri secetoase și ierni reci. Cantitatea de precipitații este sub 500mm/an. Temperatura medie anuală este de aproximativ 10 grade Celsius iar temperatura medie a verii este de 23°C.

Iarna sunt frecvente inversiunile de temperatură iar vara este secetoasă, aici fiind una din cele mai toride zone din țară.

Vântul dominant este Crivățul, un vânt rece cu viteze mari pe timpul iernii care facilitează viscolul urmat de Austrul caracterizat de uscăciune.

Ceața reprezintă un fenomen caracteristic al zonei și se manifestă preponderent în intervalul noiembrie-martie.

În timpul verii pătrund frecvent mase de aer cald și uscat de origine mediteraneeană provocând temperaturi de până la 36-37 grade Celsius.

Rețeaua hidrografică din teritoriu este formată din cursul râului Prut. Regimul hidrografic al acestor cursuri se caracterizează printr-o alimentare pluvială și prin predominarea scurgeriilor de primăvară și vară.

Vegetația și fauna

Vegetația și fauna sunt specifice zonei de stepă și silvostepă, incluzând lunca.

- Vegetația de silvostepă unde se înregistrează arborele de stejar pufos și brumăriu, cer, gărniță, salcâm;
- Vegetația de luncă : stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar;
- Fauna reprezentată prin animale de stepă și de pădure : popândăul, hârciog, orbete, șoarecele de câmp, dihor de stepă, iepure de câmp, prepeliță, potârniche, șoarecele de câmp, nevăstuica, căpriorul, mistrețul, vulpea, șoarecele de pădure, viezurele, iar dintre reptile menționăm: șarpele rău, șopârla de stepă, șopârla de camp;

3.4 Echiparea tehnică a comunei

Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor locale de bază în zonele rurale reprezintă elemente esențiale în cadrul oricărui efort de a valorifica potențialul de creștere și de a promova durabilitatea zonelor rurale. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei, deci acționează ca un „magnet” pentru potențialii investitori.

Între infrastructura unei zone și dezvoltarea sa economică există o relație de reciprocitate. Potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura este mai dezvoltată. De asemenea, creșterea economică exercită o presiune asupra infrastructurii existente și determină o nevoie mai accentuată de dezvoltare a acesteia. Astfel, construirea și întreținerea infrastructurii au un efect multiplicator ce creează numeroase locuri de muncă și impulsionează dezvoltarea economică.

Alimentarea cu apă potabilă

Comuna Prisăcani dispune de rețea de alimentare cu apă potabilă formată din instalații de captare și tratare a apei, conducte de transport, rezervoare de înmagazinare, stații de pompare și conducte de distribuție. Serviciul de alimentare cu apă este disponibil pentru toate satele componente ale comunei având o lungime de aproximativ 72km.

Din punct de vedere al gospodăriilor racordate la rețea de apă, situația se prezintă în felul următor:

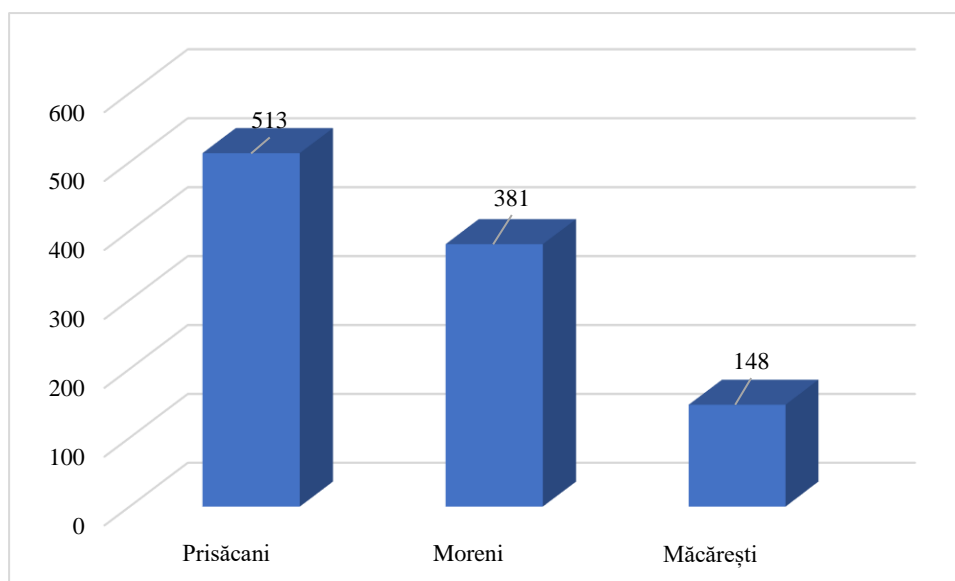

Fig. 3 Ponderea gospodăriilor racordate la alimentarea cu apă în comuna Prisăcani (sursa datelor: Primăria Comunei Prisăcani)

Alimentarea cu energie electrică

Comuna Prisăcani este conectată la sistemul energetic național prin rețeaua de energie electrică. Gospodăriile, instituțiile și societățile comerciale sunt racordate în procent de 100% la rețeaua de distribuție a energiei electrice.

Rețeaua de joasă tensiune, destinată consumatorilor casnici și iluminatului public este racordată la posturi de tip aerian.

Infrastructura de telecomunicații

Serviciile de telecomunicații reprezintă un factor important dat fiind progresul tehnologic de care se bucură România în acest domeniu. Aceste tehnologii de comunicare și transmitere a informației pot fi folosite pentru a crea noi oportunități de piață pentru oameni și companii prin eliminarea barierelor de tip tradițional care suprimă circuitul informațiilor.

La nivelul comunei există furnizori de servicii care oferă telefonie fixă și telefonie mobilă dar și internet și televiziune. Principalii furnizori sunt Telekom, Digi și Vodafone.

Alimentarea cu căldură și gaze naturale

În localitate nu există rețea centralizată de alimentare cu energie termică, încălzirea spațiilor făcându-se prin sobe sau centrale electrice sau pe lemne și peleți. În comuna Prisăcani nu există încă sistem de alimentare cu gaze, acest proiect fiind în planul autorităților locale.

Rețeaua de drumuri locale

Comuna Prisăcani beneficiază de o rețea relativ corespunzătoare de căi de comunicație rutieră din punct de vedere al legăturilor acestora cu centrul de comună și de aici legătura cu centrele de interes major.

Teritoriul comunei este străbătut de următoarele căi de comunicație :

- DJ249 – face legătura spre NV cu Țuțora, Ungheni și Victoria și spre SE cu Grozești și Gorban;
- DJ249B – spre Moreni;

Rețeaua locală de străzi însumează 52km, 95% dintre acestea fiind pietruite și 5% de pământ.

3.5 Sănătate

Conform Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, unul dintre obiectivele prioritare ale țării noastre este asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor locuitorilor, indiferent de vârstă.

Este esențială îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistența medicală de calitate pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui stil de viață sănătos, favorizarea activităților de prevenție și educație medicală.

Strategia națională are în vedere reducerea ratei mortalității, diminuarea ratei incidenței bolilor infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

Comuna Prisăcani asigură cetățenilor săi accesul la serviciile medicale prin intermediul celor două cabinete pentru medicina de familie și prin intermediul cabinetului stomatologic.

Personalul medical din comună se prezintă astfel:

- 2 medici generaliști;
- 1 medic stomatolog;
- 2 asistente medicale comunitare;

- 1 medic veterinar;

Cel mai apropiat spital se află în municipiul Iași, la o distanță de 27km de comuna Prisăcani, fiind principalele locuri unde locuitorii comunei au acces la investigații și consultări de specialitate pe diverse ramuri ale medicinei.

În comună există o farmacie de unde locuitorii își pot procura medicamentele recomandate de medici sau alte suplimente alimentare.

3.6 Mediu

Europa se confruntă cu provocări de mediu de o amploare și o urgență fără precedent. Deși politicile UE în domeniul mediului și al climei au adus beneficii substanțiale în ultimele decenii, Europa se confruntă cu probleme persistente în domenii cum ar fi declinul biodiversității, utilizarea resurselor, impactul schimbărilor climatice și riscurile de mediu asupra sănătății și bunăstării. Numeroase provocări de mediu sunt accentuate de megatendențe mondiale precum schimbările demografice, iar schimbările tehnologice rapide vin cu noi riscuri și incertitudini.

Se preconizează că schimbările climatice cauzate de gazele cu efect de seră emise de activitățile umane vor crește și vor deveni din ce în ce mai vizibile, iar consecințele socio-economice din ce în ce mai grave.

În vederea protecției mediului la nivel global s-a semnat de către mai multe state Acordul de la Paris – primul angajament global obligatoriu din punct de vedere legal privind schimbările climatice, adoptat în decembrie 2015. Acordul stabilește un cadru global pentru a evita schimbările climatice periculoase, limitând încălzirea globală la sub 2°C anual și continuând eforturile de a o limita și mai mult, la 1,5°C.

Acordul subliniază necesitatea ca emisiile globale să înceapă să scadă cât mai curând posibil și să atingă neutralitatea climatică în a doua jumătate a acestui secol. Se dorește ca economia țărilor să devină una durabilă, astfel încât creșterea economică să nu depindă de utilizarea resurselor.

În comuna Prisăcani nu există factori industriali care contribuie la poluarea mediului înconjurător al comunei. Poluarea se realizează din deversarea deșeurilor în locuri neamenajate, care deteriorează terenul în locurile unde este depozitat și prin folosirea substanțelor chimice în agricultură.

Comuna Prisăcani dispune de sistem de canalizare având o lungime de 11km, autoritatea publică locală având în plan extinderea acesteia.

Din punct de vedere al numărului de gospodării racordate la rețeaua de canalizare, situația se prezintă în felul următor :

- Satul Prisăcani – 76 gospodării racordate;
- Satul Moreni – 34 gospodării racordate;

Stația de epurare a apelor uzate este amplasată lângă albia râului Prut, apa fiind eliminată pe cursul aceluiași râu.

Deșeurile sunt colectate în mod selectiv și preluate de o firmă specializată de salubritate.

În prezent se află în execuție un proiect de amenajare a unei stații de compostare și ambalare a gunoiului de grajd din comună.

Având în vedere dispunerea comunei Prisăcani în zona de câmpie și de-a lungul cursurilor de apă (Prut) se pot identifica următorii factori de risc:

- Inundațiile – apar atunci când cantitățile de precipitații sunt însemnate atât în amonte cât și în aval determinând ieșirea râurilor din matcă. Lucrările de întreținere și modernizare a digurilor sau protecțiilor împotriva inundațiilor trebuie realizate periodic;
- Seceta – se datorează cantității insuficiente de precipitații și a căldurii excesive care afectează drastic cantitatea de apă din sol și implicit cultura plantelor căreia îi provoacă daune majore;
- Fenomene meteorologice extreme – sunt reprezentate de căderea bruscă a precipitațiilor cu caracter torențial și a grindinei care pot provoca daune majore de natură materială.

Riscurile antropice sunt fenomene de interacțiune între om și natură, declanșate sau favorizate de activități umane și care sunt dăunătoare societății în ansamblu și existenței umane în particular.

Aceste fenomene sunt legate de intervenția omului în natură, cu scopul de a utiliza elementele cadrului natural în interes propriu: activități agricole, miniere, industriale, de construcții, de transport, amenajarea spațiului.

După durata și gradul de afectare a mediului, riscurile antropice se ierarhizează în:

- episodice (emisii de poluanți, care pot fi remediați relativ ușor);
- accidentale (sunt riscuri care produc dereglări în desfășurarea unui proces natural sau antropic și care se pot remedia într-un interval de timp scurt);
- ruptură (produc întreruperea activităților prin distrugerea mecanismului de funcționare și care necesită timp și resurse financiare mari);
- catastrofale (produc schimbări radicale în structura unui ecosistem sau care pot conduce la dispariția unei structuri, și deci, care presupune reconstrucția pe principii diferite de cele inițiale pentru a rezista la alte hazarde catastrofale, cu cheltuieli imense);

3.7 Economia

Economia și dezvoltarea acesteia în cadrul comunei Prisăcani se află într-o strânsă legătură cu contextul socio economic și cu factorii fizico-geografici și de mediu.

Încă de la începutul constituirii acestei așezări agricultura a fost principalul mod de obținere a veniturilor pentru oamenii de aici. Astăzi economia locală începe să se diversifice puțin câte puțin fiind susținută și de strategiile regionale și naționale care încurajează dezvoltarea mediului rural.

În prezent, în localitatea Prisăcani își desfășoară activitatea diverse entități juridice (Societăți Comerciale, Persoane Fizice Autorizate,) care desfășoară activități de natură economică atât pentru satisfacerea nevoilor interne cât și externe.

Printre principalele domenii de activitate se pot enumera :

- Cultivarea plantelor;
- Creșterea animalelor;
- Construcții
- Prestări servicii;
- Comerț;

Profilul economic al comunei este dat de activitățile agricole precum creșterea animalelor și cultivarea plantelor datorită cadrului natural propice și al tradițiilor.

Dezvoltarea economică locală este procesul prin care diferiți actori din sectorul public, mediul de afaceri și sectorul non-guvernamental colaborează pentru a crea condiții mai bune de creștere economică și pentru a genera noi locuri de muncă. Prin acest proces ei stabilesc și mențin o cultură antreprenorială dinamică și creează resurse materiale pentru comunitate și mediul de afaceri, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții întregii colectivități locale

A face dezvoltare economică locală înseamnă a ridica competitivitatea economică a unei arii locale în scopul îmbunătățirii viitorului economic al acesteia. Dezvoltarea economiei locale și îmbunătățirea competitivității sunt cruciale, deoarece succesul comunităților depinde de adaptarea lor la schimbările care au loc în mediul extern.

Pe termen lung, creșterea competitivității locale este singura care poate asigura dezvoltarea economică durabilă a comunei Prisăcani. În acest sens pot fi urmărite o serie de politici locale menite să asigure elementele care pot să conducă la creșterea competitivității:

- Creșterea numărului locurilor de muncă și a veniturilor prin încurajarea creșterii economice la nivel de firmă, din perspectiva productivității și a cifrei de afaceri;
- Crearea unui mediu de afaceri care să susțină societățile comerciale existente și să atragă afaceri noi prin stimularea și susținerea investițiilor în sectoarele cheie ale economiei, precum și identificarea unor sectoare noi de activitate;
- Stabilirea, susținerea și încurajarea parteneriatului public - privat;
- Crearea de condiții atractive (infrastructură, utilități și servicii conexe adecvate) pentru desfășurarea de activități economice, în condiții de eficiență economică;
- Crearea de oportunități de calificare a forței de muncă conform nevoilor și profilului firmelor care își desfășoară activitatea în zonă.

3.8 Agricultura

Principala ramură economică din comuna Prisăcani o reprezintă agricultura, incluzând aici atât cultivarea plantelor cât și creșterea animalelor. Principalele ocupații ale locuitorilor din zonă sunt legate de domeniul agriculturii acest lucru fiind favorizat de așezarea comunei în zona de câmpie și de suprafața însemnată de teren arabil disponibil.

Comuna Prisăcani deține un teren agricol de 4326 hectare din care 3380 hectare reprezintă teren arabil

Deși potențialul agricol este unul ridicat, nivelul tehnic de dotare existent nu este adaptat condițiilor de producție și de crearea a valorii adăugate mari.

În prezent, agricultura de bazează pe :

- Cultivarea cerealelor : grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui;
- Legumicultura : roșii, ardei, castraveți, ceapă, varză, vinete, etc.;
- Creșterea animalelor : preponderent păsări și porcine dar și ovine, bovine.

Printre principalele probleme cu care se confruntă economia comunei Prisăcani se pot menționa:

- Fărâmițarea terenurilor și gradul de asociere scăzut al fermierilor;
- Menținerea practicilor vechi și slab productive de cultură a plantelor și creștere a animalelor;
- Cultivarea legumelor și creșterea animalelor se desfășoară preponderent în gospodării fără a fi valorificate;
- Lipsa culturii antreprenoriale în rândul populației;
- Lipsa investițiilor străine;
- Valorizarea slabă a produselor locale;

De menționat este faptul că există un centru de prelucrare și ambalare a fructelor și legumelor în comună, recent a fost înființată o cooperativă agricolă de producție iar un centru de procesare a produselor animale este în construcție semn că, unitatea administrativ teritorială Prisăcani se dezvoltă corespunzător valorificând specificul local.

Deși forța de muncă în agricultura României este în continuare una dintre cele mai numeroase din Europa, dinamica ponderii populației ocupate în agricultură arată o tendință de scădere treptată a acesteia. Cauzele scăderii ponderii populației ocupate în agricultură țin de retragerea multor persoane vârstnice, de veniturile mici realizate, neatractive pentru tineri și investițiile încă reduse în servicii și mica industrie.

Populația ocupată în agricultură are o vârstă medie ridicată, fiind constituită din persoane care nu au o pregătire de specialitate și o calificare adecvată, acest fapt se face prezent la asimilarea noilor tehnologii de producție. Persoanele care conduc exploatațiunile agricole individuale au deficiențe în ceea ce privește domeniul organizării afacerilor și de aceea ne întâlnim cu un management defectuos.

Capitolul IV – Situația socio economică

Populația reprezintă cea mai importantă componentă a sistemului socio-economic. Din punct de vedere demografic, comuna Prisăcani trebuie analizată prin prisma următoarelor aspecte:

- Evoluția numărului de locuitori într-un anumit interval de timp;
- Sporul natural (natalitatea și mortalitatea);
- Structura populației pe grupe de vârstă și sexe;
- Nupțialitate și divorțialitate;
- Mobilitatea populației;
- Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții;
- Forța de muncă;

Pentru o analiză clară a unui sistem teritorial este necesară analizarea populației prin prisma evoluției acesteia în timp, a structurii acesteia cât și din punct de vedere etnic și confesional. De-a lungul timpului, populația a fost influențată de factorii naturali precum relieful, hidrografia, resursele dar și de factori politico economici precum bunăstarea economică sau politici pronataliste care au stimulat natalitatea.

Variațiile ce se întâlnesc în evoluția numărului populației sunt determinate de sporul natural al acesteia, de mobilitate, fertilitate, etc.

4.1 Populația și resursele umane

Analizând situația demografică de la nivelul României din ultimii ani, se poate remarca o scădere a numărului de locuitori, principalul factor fiind sporul natural negativ, dar și emigrarea masivă a românilor în străinătate.

Populația reprezintă cea mai importantă componentă a sistemului socio-economic. Din punct de vedere demografic, comuna Prisăcani trebuie analizată prin prisma următoarelor aspecte:

- Evoluția numărului de locuitori într-un anumit interval de timp;
- Sporul natural (natalitatea și mortalitatea);
- Structura populației pe grupe de vârstă și sexe;
- Mobilitatea populației (sosiri și plecări);

- Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții;

Pentru o analiză clară a unui sistem teritorial este necesară analizarea populației prin prisma evoluției acesteia în timp, a structurii acesteia cât și din punct de vedere etnic și confesional. De-a lungul timpului, populația a fost influențată de factorii naturali precum relieful, hidrografia, resursele dar și de factori politico economici precum bunăstarea economică sau politici care au stimulat natalitatea.

În continuare se va prezenta dinamica populației din Comuna Prisăcani, urmărind indicatorii menționați anterior.

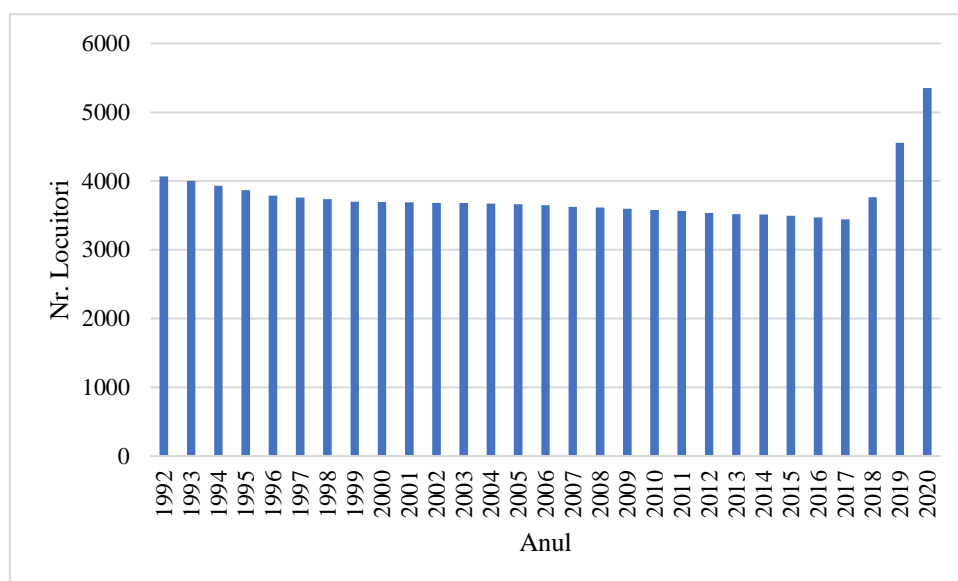

Fig.3 Evoluția numărului de locuitori în perioada 1992 – 2020, din Comuna Prisăcani (sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Analizând figura 3 privind evoluția numărului de locuitori în perioada 1992 – 2020 din Comuna Prisăcani, se poate remarca faptul că tendința este de ușoară scădere până în anul 2017. Pentru următorii trei ani se observă o creștere bruscă a numărului de locuitori ca efect al localizării comunei la granița cu Republica Moldova, locuitorii din această țară stabilindu-și domiciliul în comuna Prisăcani.

4.2 Bilanțul natural al populației în Comuna Prisăcani

Bilanțul natural reprezintă evoluția nașterilor și a deceselor într-o anumită perioadă de timp, astfel încât dacă numărul nașterilor este mai mare decât cel al deceselor, populația va fi

în creștere, iar dacă numărul deceselor va fi mai mare decât cel al nașterilor atunci numărul populației va scădea. La nivelul țării, raportul dintre natalitate și mortalitate este defavorabil natalității. Intrarea României în procesul de tranziție demografică caracterizat prin niveluri scăzute ale natalității și mortalității a avut loc mai târziu comparativ cu țările occidentale. Acest decalaj se datorează dezvoltării întârziate din punct de vedere economic, social și politic.

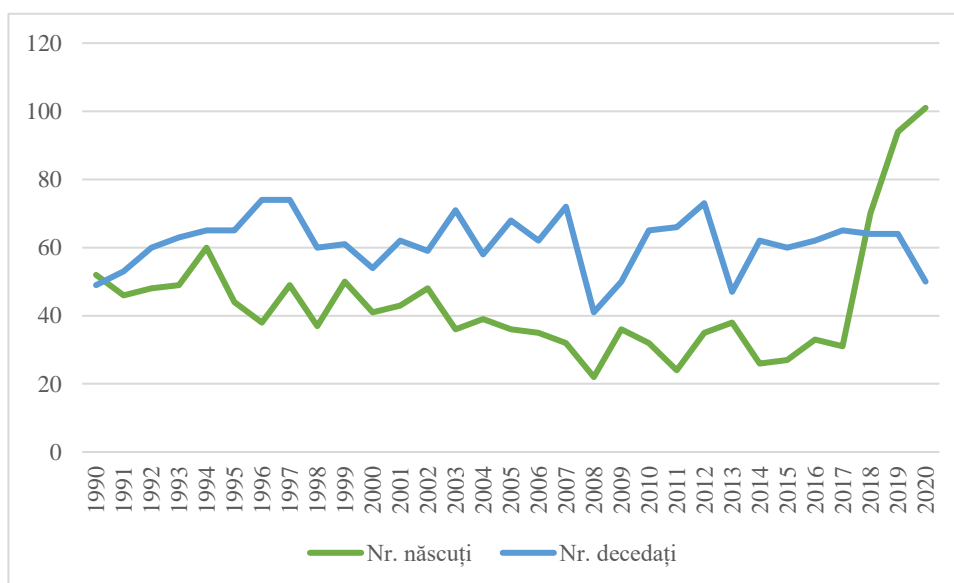

Fig. 4 Evoluția numărului de nașteri și decese în perioada 1990 – 2020 din Comuna Prisăceni (sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Conform graficului de mai sus, valorile numărului de nașteri dar și al numărului de decese se prezintă oscilant pe aproape toată perioada analizată. Astfel, în cazul natalității valorile scad începând cu anul 1994, iar printre principalele se pot enumera:

- Apariția metodelor contraceptive;
- Planningul familial;
- Creșterea gradului de informare și educație al populației;
- Creșterea vârstei de căsătorie;

Numărul maxim de născuți (101) se înregistrează în anul 2020 iar minimum (22) în anul 2008. Creșterea bruscă a numărului de născuți se datorează ca și în cazul evoluției numărului de locuitori, imigrării cetățenilor moldoveni pe teritoriul comunei Prisăcani. De asemenea, datorită acestui fapt după anul 2018, numărul de persoane decedate este mai scăzut decât cel al celor născute.

În ceea ce privește numărul persoanelor decedate, se poate remarca faptul că atinge un maxim de 74 persoane în anul 1997 și un minim de 41 persoane în anul 2008. Printre principalele cauze ale mortalității se numără:

- Afecțiunile persoanelor din comună;
- Îngrijirea necorespunzătoare a afecțiunilor;
- Stilul de viață nesănătos;
- Accidentele;

Analiza separată a natalității sau a mortalității nu oferă posibilitatea înțelegerii în toată complexitatea sa a procesului privind mișcarea naturală a populației. Acest lucru este posibil confruntând cele două fenomene demografice prin sistemul sporului natural care reprezintă diferența dintre natalitate și mortalitate.

În funcție de raportul dintre nașteri și decese bilanțul natural poate fi :

- Pozitiv - când nașterile depășesc decesele;
- Negativ - când decesele sunt mai numeroase decât nașterile;
- Nul - când numărul de nașteri este egal cu numărul de decese;

Prin intermediul graficului de mai jos se prezintă situația sporului natural din comuna Prisăcani.

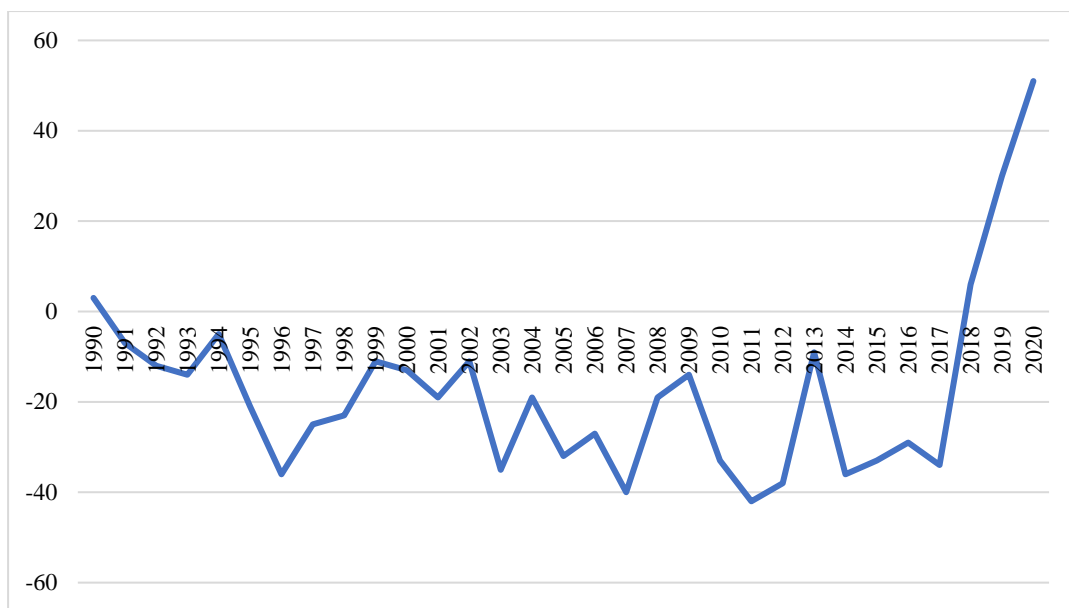

Fig. 5 Evoluția sporului natural în perioada 1990 – 2020, din Comuna Prisăcani (sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Analizând graficul privind evoluția sporului natural în perioada 1990 – 2020 din comuna Prisăcani, se poate remarca cu ușurință faptul că acesta valori negative în anumiți ani, minimum perioadei fiind atins în anul 2011 cu un deficit de -42 persoane. Acest lucru se explică prin numărul tot mai redus de nașteri din comună și prin numărul mai mare de decese, astfel că se disting două probleme majore în ceea ce privește situația demografică:

1. Scăderea numărului de locuitori – numărul celor născuți în comună nu suplinește numărul celor decedați ceea ce duce la o scădere constantă a numărului de locuitori.

2. Schimbul generațional – datorită faptului că se nasc din ce în ce mai puțini copii, aceștia nu pot suplini generațiile adulte, acest lucru ducând la dezechilibre și la o populație îmbătrânită demografic.

4.3 Structura populației pe grupe de vârste și sexe

Piramida populației reprezintă distribuția populației în funcție de sex și în funcție de grupele de vârstă pentru o comunitate.

Vârsta și sexul reprezintă elemente esențiale de diferențiere a populațiilor în cadrul analizei demografice, economice sau sociale. Astfel, elemente precum natalitate, mortalitatea sau fertilitatea prezintă oscilații în funcție de vârstă populației, sexul, rata de activitate și gradul de ocupare a populației. Studiul structurii pe grupe de vârste și sexe facilitează evaluarea potențialului demografic al arealului analizat.

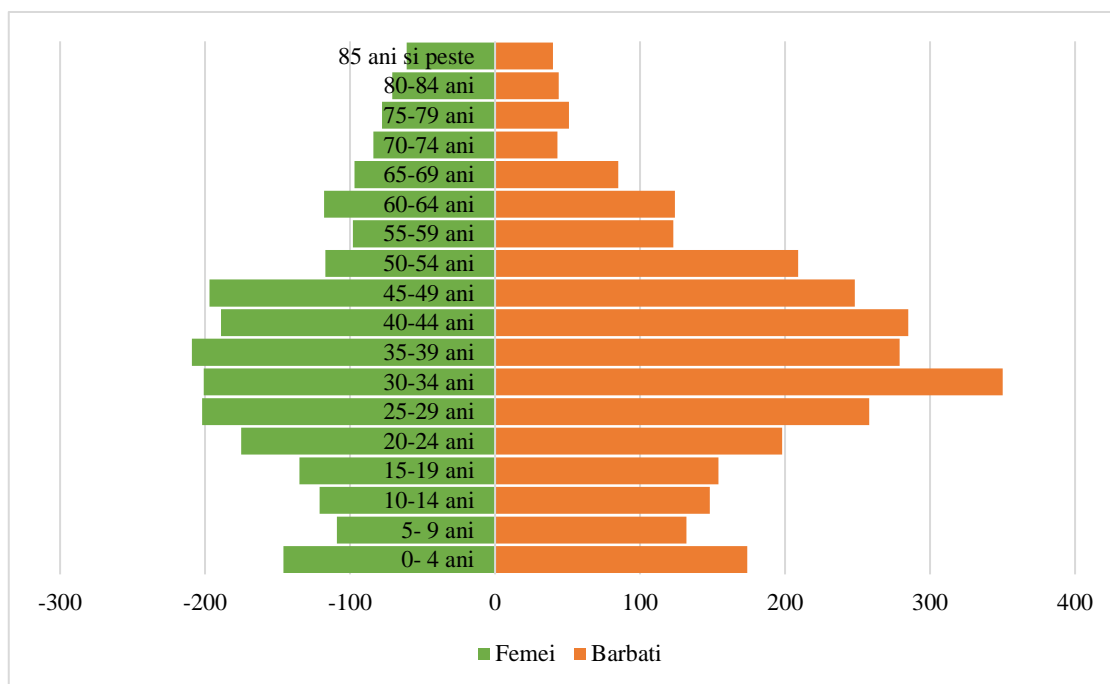

Fig. 6 Piramida vârștelor - structura pe grupe de vârstă și sexe în anul 2020, din Comuna Prisăcani (sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Analizând figura, se poate remarca faptul că majoritatea populației prezente la nivelul Comunei Prisăcani este reprezentată de persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 54 ani. Cea mai mică pondere este reprezentată de populația tânără cu vârste cuprinse între 0 și 19 ani, ceea ce duce la ideea că populația se îndreaptă către un proces de îmbătrânire. Comuna Prisăcani tinde să întâmpine probleme în ceea ce privește schimbul generațional deoarece natalitatea devine din ce în ce mai scăzută în vreme ce procentul de persoane vârstnice crește exponențial.

Referitor la speranța de viață la naștere, aceasta are o tendință generală de creștere pe fondul îmbunătățirii nivelului de trai. Cazurile de îmbolnăviri ce alimentează nivelul mortalității este mai frecvent în cazul populației masculine și mai redus în cazul femeilor. Ca exemplu, populația 70-74 de ani de sex masculin este vizibil mai redusă decât populația de sex feminin, iar pentru grupele următoare fenomenul se amplifică. Acest lucru se datorează condițiilor mai grele de muncă pe care le-au îndurat bărbații de-a lungul timpului cât și rezistenței genetice dovedite a femeilor.

Se poate afirma că scăderea în sine a numărului populației nu reprezintă un factor îngrijorător ci faptul că, concomitent cu această evoluție se dezvoltă o modificare abruptă a structurii pe vârste datorate procesului de îmbătrânire demografică.

Printre principalele cauze ale acestei tendințe evolutive se numără nivelul mai scăzut al fertilității prin care generațiile sunt înlocuite doar parțial cumulat cu migrația atât internă cât și externă din rândul tinerilor. Aceștia migrează în special spre centrele universitare unde își desfășoară studiile.

4.4 Mobilitatea populației

Mobilitatea spațială a populației reprezintă o componentă importantă a dinamicii populației și este un fenomen caracteristic populației din cele mai vechi timpuri și până în prezent.

Migrația populației este forma principală a mobilității geografice constând în schimbarea definitivă a domiciliului stabil, între două unități administrativ teritoriale bine definite.

Fluxurile migratorii pot afecta grupe particulare de persoane în ceea ce privește caracteristicile de vârstă și sexe, nu numai numărul populației.

Este un proces care cuprinde totalul deplasărilor unei populații în spațiu determinate de diferite cauze, pe distanțe distincte fiind caracterizate, sau nu, de schimbarea permanentă a domiciliului. Frecvența cu care se produce mobilitatea spațială poate determina echilibre sau dezechilibre în bilanțul demografic al unei localități sau zone

Migrația populației poate fi de două feluri :

- Internă – în cadrul țării între diverse unități administrativ teritoriale;
- Externă – în alte țări;

Sporul migrator determină diferența dintre sosirile cu domiciliul și plecările cu domiciliul din cadrul arealului analizat, în cazul de față comuna Prisăcani.

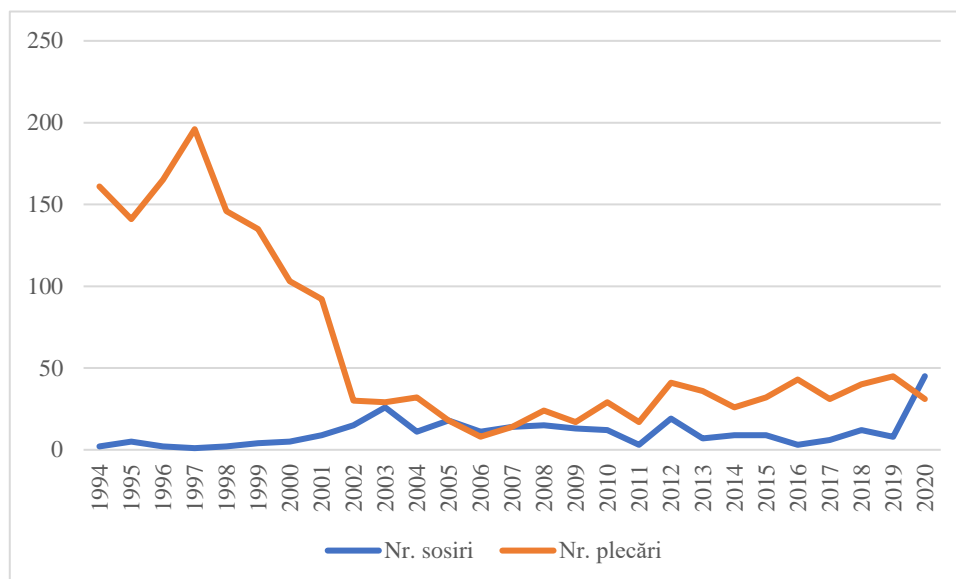

Fig. 7 Evoluția numărului de sosiri și plecări în perioada 1994 – 2019, din Comuna Prisăcani (sursa datelor: Institutul Național de Statistică – Tempo Online)

Numărul plecărilor din comuna Prisăcani înregistrează maximul în anul 1997 cu 196 plecări pe fondul migrației dinspre rural spre urban care avea loc în acea perioadă. Ulterior, plecările mai scad din intensitate iar valorile sosirilor se mențin scăzute pe întreaga perioadă analizată.

Principala cauză a plecărilor este emigrarea persoanelor către alte unități administrative teritoriale sau către alte țări. În mare parte, persoanele predispuse la emigrație sunt cele tinere care reprezintă populația activă.

4.5 Prognoza demografică – tendințe, implicații și posibile soluții

Pentru a realiza o prognoză demografică trebuie luat în considerare atât raportul dintre natalitate și mortalitate (sporul natural) cât și raportul dintre plecări și sosiri (sporul migratoriu). Astfel, prin prisma sporului total se conturează o scădere ușoară a populației în perioada următoare.

Abordând modelul de creștere biologică unde se ia în considerare numai sporul natural, populația comunei Prisăcani va experimenta o diminuare a numărului populației pe un orizont de timp de 20 ani.

Variațiunile numărului de populație tânără, populație activă și pensionari sunt cauzatoare de discrepante pentru sistemele de sănătate, pensie, muncă și învățământ. Astfel, în perioada 2020-2040 numărul de pensionari va crește pe fondul sosirii generațiilor supradimensionate din perioada natalistă punând presiune pe serviciile medicale.

Totodată, numărul populației active va scădea de vreme ce categoriile de vârste cele mai numeroase vor ieși din viața activă.

Măsurile de redresare a fenomenelor demografice prezentate anterior sunt de natură socio-economică precum:

- Facilități economice acordate familiilor tinere;
- Programe de prevenire a migrației;
- Dezvoltarea resurselor umane;
- Susținerea natalității;
- Accesarea de fonduri pentru formare profesională continuă sau recalificare;
- Asigurarea serviciilor medicale de calitate prin modernizarea infrastructurii;

4.6 Educația și cultura

4.6.1 Educația

La nivelul comunei Prisăcani funcționează următoarele unități de învățământ:

- Școala Primară cu clasele I – IV Moreni;
- Școala Gimnazială cu clasele V – VIII Prisăcani;
- Grădinița cu program normal Prisăcani;
- Școala primară cu clasele I – IV Satu Nou;
- Școala primară cu clasele I – IV Măcărești;

Conform figurii nr. 8, se poate remarca faptul că totalul elevilor și al copiilor înscriși la școlile și grădinițele din comuna Prisăcani era de 313 în prezent. Dintre aceștia o pondere de

38% sunt elevii înscriși în învățământul primar, 51% elevii înscriși în învățământul gimnazial și 11% copii înscriși în grădinițe

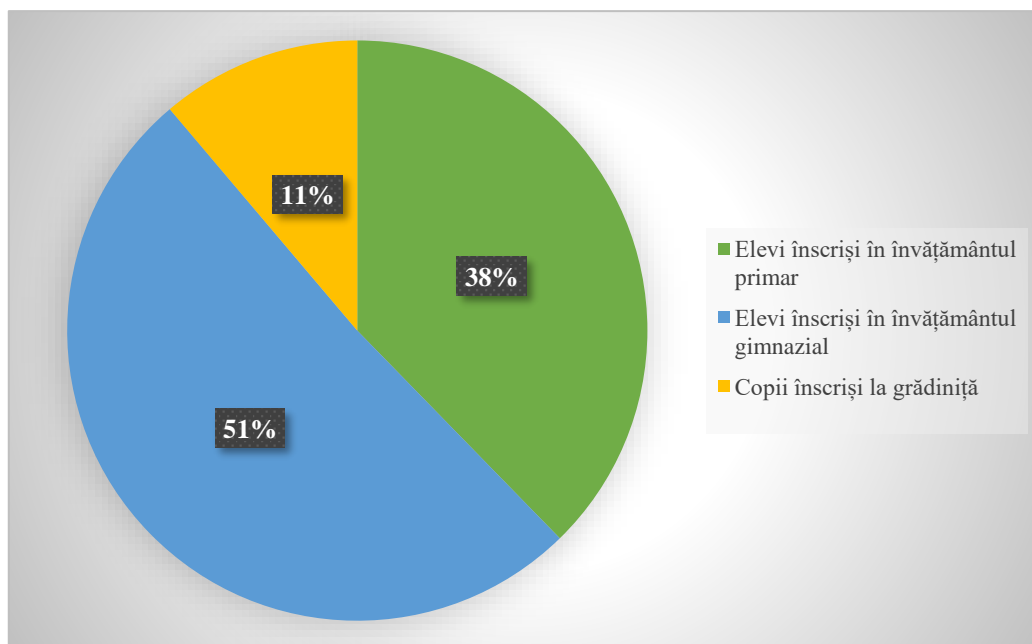

Fig. 8 Ponderea copiilor și elevilor înscriși la grădinițele și școlile din Prisăcani (sursa datelor: Primăria Comunei Prisăcani)

4.6.2 Cultura

Cultura reprezintă un factor fundamental al vieții sociale în cadrul unei comunități și trebuie susținută și încurajată mai ales în mediul rural. Printre principalele atuuri ale culturii se pot enumera :

- Reprezintă esența identității naționale și locale;
- Ajută la interacțiunea și comunicarea interumană;
- Reprezintă un mediu al integrării sociale;
- Dezvoltă potențialul intelectual al capitalului uman;

Din punct de vedere cultural la nivelul comunei Prisăcani se regăsesc:

- Biserica de lemn Sfântul Nicolae din Moreni
- Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril Prisăcani.

Capitolul V – Analiza SWOT

Analiza SWOT prezintă o utilitate deosebită în procesul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a comunității, permițând o gestionare eficientă a resurselor și relațiilor de intercondiționare.

Strategia de dezvoltare durabilă trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării existente a unei comunități așa cum s-a desfășurat ea în capitolele anterioare. Pentru a putea stabili direcțiile de dezvoltare, trebuie analizate oportunitățile, riscurile, constrângerile și favorabilitățile. Specificitatea unei analize SWOT este dată de faptul că ea studiază în același timp caracteristicile interne ale unui sistem teritorial cât și influențele externe care pot fi de natură pozitivă sau negativă.

În cadrul analizei SWOT se evaluează în prima fază specificul sistemului teritorial analizat adică punctele tari și punctele slabe. În cea de-a doua fază se analizează influențele ce provin din exteriorul sistemului teritorial adică oportunitățile și amenințările.

Punctele tari reprezintă acei factori care conferă atractivitate teritoriului, pe când punctele slabe sunt reprezentate de acei factori care creează obstacole în calea dezvoltării socio-economice, transpunându-se în infrastructură, situație financiară, legislație.

Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi care ajută la dezvoltarea sistemului teritorial dacă sunt identificate și folosite corespunzător iar amenințările reprezintă factori externi ce pot periclita dezvoltarea arealului.

În principiu, analiza efectuată în capitolele anterioare a furnizat o privire de ansamblu care conține cele mai bune informații posibile care să ajute la înțelegerea forțelor, tendințelor și cauzelor care pot să intervină la un moment dat.

Procesul decizional bazat pe această analiză trebuie să respecte următoarele direcții :

- Construiește pe punctele tari;
- Elimină punctele slabe;
- Exploatează oportunitățile;
- Îndepărtează amenințările;

Analiza SWOT Teritoriu	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Se află la o distanță de aproximativ 27 km de Municipiul Iași ○ Cadru natural propice locuirii și dezvoltării diferitelor activități economice ○ Climat temperat continental tipic ○ Floră și faună caracteristice zonei de stepă ○ Suprafață mare de teren arabil ○ Fertilitate mare a solurilor 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prezența frecventă a secetei ○ Temperaturi ridicate în timpul verii și ierni geroase ○ Suprafață redusă acoperită cu pădure
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ Posibilități de valorificare a cadrului natural ○ Exploatarea potențialului solar și eolian ○ Exploatarea performantă a terenului arabil ○ Practicarea agriculturii ecologice ○ Construcții și proiectări facile datorită terenului care nu impune piedici de relief 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Producerea secetei prelungite ○ Producerea eroziunii solului ○ Degradarea solului ○ Apariția situațiilor de urgență neprevăzute ○ Riscul deșertificării zonei

Analiza SWOT Demografie	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Inițiativă cetățenească ○ Forța de muncă poartă amprenta caracteristicilor economiei rurale ○ Număr redus al persoanelor inapte de muncă ○ Infracționalitate redusă la nivelul comunei ○ Nivel relativ redus la persoanelor inadaptate din punct de vedere social ○ Nivel al șomajului mai redus 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Predomină persoanele de vârstă a doua ○ Populație cu venituri relativ reduse ○ Reconversie profesională redusă ○ Migrația tinerilor spre mediul urban ○ Spor natural negativ ○ Locuitorii zonei au o capacitate financiară relativ scăzută ○ Insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ ○ Mentalitatea populației față de schimbare în general și față de reconversia profesională
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ Apariția de noi locuri de muncă în comună ○ Atragerea de fonduri nerambursabile pentru stimularea ocupării forței de muncă ○ Implicarea autorităților locale în problemele comunității ○ Beneficii oferite tinerilor pentru stimularea natalității și a creșterii numărului populației ○ Creșterea speranței de viață ○ Adoptarea unui stil de viață sănătos în rândul populației 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pensionarea persoanelor de vârstă activă ○ Îmbătrânirea demografică ○ Migrarea forței de muncă ○ Adaptare mai lentă a persoanelor vârstnice la realitățile actuale ○ Menținerea aceleiași rate scăzute a natalității ○ Reducere numărului de locuri de muncă ○ Crize economico-sociale care pot determina scăderi ale natalității, emigrație și scăderea numărului de angajați

<ul style="list-style-type: none"> ○ Promovarea unor politici pro natalitate ○ Apariția mai multe programe naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural 	
--	--

Analiza SWOT Educație	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Existența unităților de învățământ din comună ○ Infrastructură educațională în curs de reabilitare și modernizare completă ○ Cadre didactice calificate ○ Deschiderea populației față de învățământ în general ○ Management școlar adecvat în unitățile de învățământ ○ Prezența unei săli de sport 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Interes scăzut pentru educație continuă și dobândirea de noi competențe ○ Mentalitate necorespunzătoare privind voluntariatul ○ Scăderea demografică a populației care conduce la micșorarea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial ○ Cultura antreprenorială slab dezvoltată ○ Nivel scăzut de instruire al populației ○ Nu toate unitățile de învățământ au fost modernizate

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ Existența fondurilor nerambursabile destinate investițiilor în infrastructura educațională ○ Atragerea finanțărilor și donațiilor pentru dotarea unităților de învățământ ○ Realizarea unor schimburi de experiență pentru elevii din comună ○ Existența cursurilor de formare profesională sau reconversie pentru persoanele interesate ○ Posibilitatea implementării de programe educaționale pilot ○ Posibilitatea informării asupra sistemelor educative din alte țări ○ Posibilitatea pregătirii extracuriculare a elevilor pentru dobândirea de noi cunoștințe 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rectificări bugetare ce pot afecta serviciile educative ○ Alocări insuficiente pentru modernizarea și dotarea unităților de învățământ ○ Creșterea ratei abandonului școlar ○ Instabilitatea politică și legislativă ○ Scăderea interesului tinerilor pentru educația formală ○ Scăderea populației școlare

Analiza Swot Agricultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Suprafața de teren arabil mare ce favorizează dezvoltarea și practicarea agriculturii ○ Tradiții locale în agricultură atât în cultivarea plantelor cât și în creșterea animalelor ○ Preocuparea populației pentru sectorul agricol ○ Existența fermelor mari cât și a exploatărilor individuale și familiale ○ Potențial agricol ridicat pentru agricultura ecologică ○ Soluri fertile din clasa cernoziomurilor ○ Predomină culturile de porumb, grâu, floarea soarelui și rapiță ○ Existența unui centru de prelucrare a fructelor și legumelor ○ Amenajarea în curs a unui abator 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Implicarea insuficientă a tinerilor în agricultură ○ Îmbătrânirea forței de muncă ocupate în agricultură ○ Lipsa informării suficiente privind accesarea fondurilor cu finanțare nerambursabilă ○ Posibilități de cofinanțare redusă ○ Veniturile din agricultură sunt reduse și fluctuante ○ Infrastructura agricolă necesită modernizare ○ Valorificarea insuficientă a produselor agricole ○ Vânzarea produselor sub formă de materie primă în detrimentul vânzării ca și produs finit

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ existența subvențiilor pentru agricultură ○ existența programelor cu finanțare europeană pentru dezvoltarea agriculturii ○ stimularea asocierii proprietarilor de terenuri agricole ○ posibilitatea de utilizare a instrumentelor de gestionare a riscurilor în agricultură ○ programe guvernamentale și europene pentru susținerea inițiativelor locale ○ aplicarea de tehnologii prietenoase cu mediul ○ sprijinirea înființării de exploatații pentru culturi ecologice ○ sprijinirea tinerilor fermieri ○ sprijinirea cooperativelor 	<ul style="list-style-type: none"> ○ schimbările climatice ○ secete frecvente ○ limitări bugetare privind ajutorul de stat ○ pierderea interesului populației pentru agricultură ○ degradarea solului ceea ce duce spre scăderea randamentului de producție ○ oferte de creditare greu accesibile ○ depopularea mediului rural ○ reducerea fertilității solului ○ creșterea vulnerabilității fermierilor mici

Analiza Swot Economie	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Predomină activitățile economice agricole ○ Materii prime existente pentru industria alimentară ○ Existența potențialului pentru obținerea produselor ecologice ○ Existența unor activități economice negricole în ultimii ani ○ Potențial agricol ridicat 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Folosirea unor tehnologii vechi cu productivitate și eficiență scăzută ○ Diversificare slabă a activităților economice în zona rurală ○ Procesarea slabă a produselor agricole vegetale și animale ○ Informare succintă cu privire la normele europene ○ Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea/promovarea unor investiții ○ Absența implementării sistemului de calitate pe scară largă în cadrul proceselor de producție și a produselor

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ Programe guvernamentale și europene pentru încurajarea inițiativelor locale antreprenoriale ○ Programe cu finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea afacerilor non agricole ○ Programe de sprijinire pentru IMM-uri ○ Punerea la dispoziție de terenuri pentru dezvoltarea diferitelor activități economice ○ Investiții în domeniul agriculturii ecologice ○ Apariția asociațiilor de producători în vederea cooperării, micșorării cheltuielilor și găsirea unei piețe de desfacere avantajoase 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Criza economică ○ Reducerea numărului de locuri de muncă ○ Blocarea programelor de finanțare ○ Reticența investitorilor cu privire la potențialul economic al zonei ○ Migrația forței de muncă ○ Îmbătrânirea forței de muncă ○ Închiderea firmelor existente ○ Lipsa viziunii antreprenoriale

Analiza Swot Infrastructură	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Poziție geografică avantajoasă ○ Apropierea de Municipiul Iași ○ Existența rețelei de alimentare cu energie electrică ○ Existența iluminatului public ○ Sistem de alimentare cu apă și canalizare prezent în comună ○ Prezența în zonă a furnizorilor de servicii de telecomunicații ○ Dotarea cu echipamente pentru întreținerea infrastructurii și a spațiilor publice 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Procent ridicat al drumurilor neasfaltate încă ○ Resurse financiare insuficiente pentru lucrările de întreținere, reparații și reabilitări ale drumurilor comunale, locale și vicinale ○ Lipsa sistemului de alimentare cu gaze naturale
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ○ Extinderea și modernizarea sistemelor de capatare, tratare și distribuție a apei și folosirea tehnologiilor noi ○ Extinderea sistemului de canalizare ○ Folosirea tehnologiilor noi pentru modernizarea și extinderea iluminatului public, inclusiv implementarea de tehnologii din surse regenerabile ○ Amplasarea de stații de încărcare pentru autovehiculele electrice ○ Modernizarea infrastructurii rutiere ○ Modernizarea infrastructurii pietonale 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Degradarea infrastructurii rutiere existente ceea ce ar implica reparații ○ Resurse financiare insuficiente pentru cofinanțarea proiectelor ○ Cost ridicat al documentațiilor preliminare (studii de fezabilitate, proiecte tehnice, etc) ○ Blocarea programelor de finanțare accesate

Capitolul VI - Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 – Viziune și Obiective

Viziunea strategiei de dezvoltare a comunei Prisăcani pentru perioada 2021-2027 redă punctul de destinație spre care trebuie să se îndrepte toate resursele umane, materiale și financiare disponibile la nivel local sau atrase din alte surse pentru implementarea tuturor proiectelor de dezvoltare propuse.

Pentru îndeplinirea acestei viziuni, trebuie avut în vedere un proces de colaborare între autoritatea publică și comunitate, o planificare inteligentă și o capacitate de organizare și coordonare susținute.

Prin asumarea acestei viziuni se conturează o dezvoltare socio-economică durabilă și competitivă cât și o infrastructură modernă și accesibilă tuturor locuitorilor comunei Prisăcani.

Strategia de dezvoltare locală se bazează pe cercetarea sistemului teritorial analizat, aflându-se în strânsă legătură cu contextul teritorial și socio-economic în care se regăsește. Aceasta trebuie să urmărească perspectivele de dezvoltare însă trebuie luat în calcul faptul că rezultatul final nu poate fi prevăzut sau indus deoarece situațiile neprevăzute pot apărea și pot perturba sistemul teritorial.

Principiile de bază ale unei strategii sunt :

- Durabilitatea – condiții mai bune de trai prin măsuri cu efect solid pe termen îndelungat;
- Competitivitatea – permite dezvoltarea economiei locale și sprijină ascensiunea acesteia;
- Finanțele – finanțarea din mai multe surse permite o dezvoltare armonioasă prin satisfacerea nevoii de investiții;
- Administrarea responsabilă : reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă;

Principalele utilități ale setării unor obiective pentru strategia de dezvoltare durabilă se numără:

1. să direcționeze comuna spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;

3. să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;

4. să determine eficientizarea managementului.

Dezvoltarea economică a comunei depinde de atragerea de firme/activități/ investiții, acest lucru fiind posibil prin creșterea gradului de atractivitate al comunei și facilități de atragere a firmelor private prin investiții în infrastructură, ofertă de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale.

Formularea strategiei pornește de la următoarele premise:

- să îmbunătățească condițiile de viață ale populației comunei (locuințe și locuri de muncă la standarde europene);
- să ridice standardul calitativ al designului comunei, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- să ofere oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- să permită o anumită flexibilitate de adaptare la inevitabilele schimbări ce au loc în comună;

Conform premiselor de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare a comunei Prisăcani, conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Având în vedere faptul că o comună nu este un sistem teritorial închis, acesta trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte de dezvoltare:

- Întărirea capacității instituționale prin management eficient și raportare la cerințele populației;
- Dezvoltare durabilă astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și actorii locali;

- Twining rural: relaționarea cu alte sisteme teritoriale în vederea schimbului de informații cu privire la bunele practici;
- Realizarea proiectelor în parteneriat public – privat;
- Integrarea politicilor atât pe orizontală pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- Managementul resurselor (umane, materiale, financiare, energetice);
- Descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- Identificarea nevoilor comunității și prioritizarea acestora;
- Evaluarea viabilității financiare ale unui proiect;
- Protecția mediului;

6.1 Obiective strategice

Pentru realizarea obiectivelor descrise în acest capitol, strategia trebuie să dispună de capacitatea de a răspunde la nevoile actuale utilizând eficient resursele de care dispune și adaptându-și viziunea generațiilor tinere.

Obiectivul general unitar al strategiei de dezvoltare este creșterea nivelului de trai și valorificarea rațională a resurselor din comuna Prisăcani.

În acest sens, se au în vedere următoarele obiective strategice:

1. Teritoriu

1.1 Exploatarea economică a cadrului natural

1.2 Combaterea și prevenirea calamităților naturale

2. Demografie

2.1 Sprijinirea resurselor demografice prin crearea de oportunități și consiliere

3. Educație

3.1 Crearea unui act educațional performant

3.2 Creșterea nivelului educațional al locuitorilor

4. Social

4.1 Dezvoltarea serviciilor sociale și combaterea excluziunii sociale

5. Agricultura

5.1 Modernizarea, dezvoltarea și inovarea sectorului agricol

5.2 Asigurarea condițiilor necesare pentru obținerea unor venituri decente

6. Economie

6.1 Dezvoltarea economică diversificată și sustenabilă

6.2 Dezvoltarea antreprenoriatului local

7. Infrastructura

7.1 Extinderea și modernizarea utilităților publice promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului

8. Organizare instituțională

8.1 Creșterea capacității administrative în vederea absorbției fondurilor nerambursabile

8.2 Dezvoltarea capacității de relaționare a administrației publice

9. Sănătate

9.1 Îmbunătățirea continuă a infrastructurii medicale

9.2 Creșterea calității serviciilor medicale

10. Mediu

10.1 Protecția continuă asupra mediului prin conformarea progresivă la standardele de mediu interne și europene

10.2 Creșterea independenței energetice

11. Cultură

11.1 Modernizarea și întreținerea corespunzătoare a unităților culturale

11.2 Dezvoltarea vieții culturale a comunității

6.2 Obiective specifice

Obiectivele specifice derivă din obiectivele strategice și propun proiecte și direcții de dezvoltare pentru principalele domenii de interes precum teritoriul, demografia, educația, social, agricultura, economia, infrastructura, mediul, cultura și organizarea instituțională.

Teritoriu	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
1.1 Exploatarea economică a cadrului natural	1.1.1 Amenajarea de sisteme de irigații
	1.1.2 Valorificarea resurselor regenerabile (soare, vânt)
1.2 Combaterea și prevenirea calamităților naturale	1.2.2 Protejarea solului prin acțiuni de combatere a eroziunii și îmbunătățirea conținutului de substanțe organice
	1.2.4 Respectarea regulilor de folosire durabilă a terenurilor din comună conform planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială

Demografie	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
2.1 Sprijinirea resurselor demografice prin crearea de oportunități și consiliere	2.1.1 Crearea de facilități și condiții de viață atractive pentru tineri, atât pentru cei din comună cât și pentru cei din afara comunei, pentru atragerea acestora
	2.1.2 Sprijinirea natalității în comună pentru creșterea numărului de locuitori și stoparea fenomenului de depopulare
	2.1.3 Realizarea de programe de consiliere și formare profesională pentru tineri
	2.1.4 Sprijinirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială pentru persoanele aflate în dificultate (minori, vârstnici, persoane cu dizabilități)
	2.1.5 Realizarea unor cursuri extracurriculare destinate adulților pentru dobândirea unor competențe digitale
	2.1.6 Sprijinirea persoanelor care se află în șomaj pentru a-și găsi un loc de muncă
	2.1.7 Aplicarea unui management corespunzător administrării forței de muncă

Educație	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
3.1 Crearea unui act educațional performant	3.1.1 Reabilitare și modernizare continuă a unităților de învățământ
	3.1.2 Susținerea permanentă a calității procesului de învățământ
	3.1.3 Asigurarea dotărilor necesare unităților de învățământ (mobilier, birotică, echipamente IT, material didactic)
	3.1.4 Crearea șanselor pentru reconversia profesională a persoanelor adulte
	3.1.5 Realizarea unor programe de tip after school pentru elevi și crearea unor centre speciale pentru desfășurarea acestei activități
	3.1.6 Combaterea abandonului școlar și facilitarea accesului la educație
3.2 Creșterea nivelului educațional al locuitorilor	3.2.1 Realizarea de programe de reconversie profesională pentru locuitorii comunei
	3.2.2 Dezvoltarea cunoștințelor de operare a echipamentelor IT și dobândirea de competențe digitale
	3.2.3 Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea eficientă a potențialului forței de muncă
	3.2.4 Pregătirea tinerilor prin cursuri extracurriculare pentru meseriile de viitor din domeniul IT, tehnologie, cercetare dezvoltare

	3.2.5 Îndrumarea școlarilor pentru formarea profesională conform cerințelor pieței
--	--

Social	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
4.1 Dezvoltarea serviciilor sociale și combaterea excluziunii sociale	4.1.1 Sprijinirea categoriilor defavorizate pentru un trai decent și dezvoltare personală/profesională
	4.1.2 Dezvoltarea serviciilor de asistență și protecție socială pentru persoanele vulnerabile (minori, vârstnici, persoane cu dizabilități)
	4.1.3 Înființarea unui centru de zi și a unui cămin pentru bătrâni și persoane vulnerabile în comună
	4.1.4 Atragerea de fonduri nerambursabile în vederea soluționării problemelor de ordin social

Agricultura	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
5.1 Modernizarea, dezvoltarea și inovarea sectorului agricol	5.1.1 Încurajarea și organizarea de asociații ale producătorilor locali pentru a beneficia de oportunitățile care decurg din acestea
	5.1.2 Eficientizarea practicilor agricole pentru creșterea productivității
	5.1.3 Aplicarea unor tehnici specifice agricole adaptate la normele europene privind dezvoltarea agriculturii durabile
	5.1.4 Folosirea utilajelor și a tehnologiilor noi
	5.1.5 Investiții în spații de procesare a produselor agricole pentru o vânzare rapidă și sigură a produselor
	5.1.6 Îmbunătățirea și întreținerea continuă a terenurilor agricole
5.2 Asigurarea condițiilor necesare pentru obținerea unor venituri decente	5.2.1 Promovare și încurajarea agriculturii ecologice
	5.2.2 Organizarea de târguri pentru promovarea și valorificarea produselor locale
	5.2.3 Consilierea fermierilor în vederea informării asupra fondurilor nerambursabile din domeniul agriculturii
	5.2.4 Încurajarea locuitorilor să-și transforme gospodăria într-o microfermă pentru valorificarea surplusului

	5.2.5 Creșterea posibilităților de angajare în agricultură și a veniturilor din activități non-agricole pentru locuitorii din mediul rural
	5.2.6 Crearea condițiilor necesare pentru implementarea sistemelor de irigații pentru terenurile arabile din comună

Economia	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
6.1 Dezvoltarea economică diversificată și sustenabilă	6.1.1 Atragerea investitorilor pentru crearea unei economii diversificate
	6.1.2 Diversificarea serviciilor oferite prin creșterea numărului de societăți comerciale
	6.1.3 Crearea de oportunități pentru investitori prin acordare de facilități fiscale
	6.1.4 Sprijinirea cooperării și asocierii dintre producătorii locali pentru reducerea costurilor și găsirea piețelor de desfacere
	6.1.5 Dezvoltarea infrastructurii în puncte cheie ale comunei
	6.1.6 Încurajarea activităților non-agricole pentru diversificarea economiei și satisfacerea cererii locale

	6.1.7 Stimularea persoanelor care nu sunt încadrate în muncă pentru ocuparea unor posturi disponibile
	6.1.8 Creșterea vizibilității produselor și serviciilor locale
6.2 Dezvoltarea antreprenoriatului local	6.2.1 Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea accesării de finanțări nerambursabile
	6.2.2 Realizarea de parteneriate pe diverse domenii cu operatorii economici locali
	6.2.3 Creșterea gradului de informare în rândul cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la posibilitățile de finanțare pentru dezvoltarea afacerilor
	6.2.4 Fructificarea colaborării la nivel de asociații de dezvoltare intercomunitară și grupuri de acțiune locală și familiarizarea comunității cu beneficiile acestora
	6.2.5 Realizarea de sesiuni informative sau cursuri antreprenoriale pentru conștientizarea modului în care se derulează o afacere
	6.2.6 Mărirea numărului de IMM-uri pentru o gamă cât mai largă de servicii
	6.2.7 Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din comună de către întreprinzătorii locali

Infrastructura	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
7.1 Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului	7.1.1 Înființarea sistemului inteligent de distribuție gaze naturale și racordarea instituțiilor publice și a locuitorilor
	7.1.2 Modernizarea sistemului public de iluminat și extinderea acestuia folosind surse regenerabile de energie sau surse cu consum redus de energie
	7.1.3 Înființare canalizare în satul Măcărești
	7.1.4 Creșterea gradului de asfaltare al drumurilor și modernizarea tuturor căilor de access care să deservească nevoile curente ale locuitorilor
	7.1.5 Extinderea rețelei de canalizare
	7.1.6 Amenajarea de locuri de joacă
	7.1.7 Dotări pentru administrarea domeniul public (buldo excavator, volă, autospeciale, șenilate)
	7.1.8 Realizarea unui parc de panouri fotovoltaice
	7.1.9 Dotarea spațiului public cu mobilier urban
	7.1.10 Amenajarea unui aquaparc

	7.1.11 Promovarea sportului și stilului de viață sănătos și dezvoltarea infrastructurii de sport
	7.1.12 Amenajarea de baze sportive multifuncționale în comună și terenuri de minifotbal

Organizare instituțională	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
8.1 Creșterea capacității administrative	8.1.1 Pregătirea și instruirea unor persoane din aparatul administrativ în vederea dobândirii cunoștințelor pentru accesarea fondurilor nerambursabile
	8.1.2 Identificarea fondurilor ce pot fi accesate și depunerea cererilor de finanțare
	8.1.3 Creșterea numărului de proiecte cu finanțare nerambursabilă
	8.1.4 Modernizarea sediului primăriei
	8.1.5 Dotări ale administrației publice locale cu echipamente IT, software și mobilier

8.2 Dezvoltarea capacității de relaționare a administrației publice	8.2.1 Dezvoltarea parteneriatelor publice-private pentru o dezvoltare armonioasă la nivel local
	8.2.2 Consolidarea relațiilor cu GAL-urile și alte asociații de dezvoltare

Sănătate	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
9.1 Îmbunătățirea continuă infrastructurii medicale	9.1.1 Amenajarea, modernizarea și dotarea continuă a cabinetelor medicale pentru a putea răspunde nevoilor cetățenilor
9.2 Creșterea calității serviciilor medicale	9.2.1 Dezvoltarea unor servicii medicale integrate
	9.2.2 Realizarea de campanii de informare cu privire la adoptarea unui stil de viață sănătos și la prevenția zilnică
	9.2.3 Desfășurarea de programe de consiliere a cetățenilor cu privire la sănătate

Mediu	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
10.1 Protecția continuă asupra mediului prin conformarea progresivă la standardele de mediu interne și europene	10.1.1 Prevenirea poluării cu deșeuri și ape uzate
	10.1.2 Extinderea sistemului de canalizare pentru reducerea impactului negativ asupra mediului
	10.1.3 Crearea sistemelor specifice de management al deșeurilor
	10.1.4 Dezvoltarea reciclării și a colectării selective
	10.1.5 Conservarea calității mediului înconjurător pentru a preveni consecințele negative asupra lui
	10.1.6 Creșterea suprafețelor împădurite
	10.1.7 Igienizarea domeniului public
	10.1.8 Folosirea rațională a resurselor de apă
10.2 Creșterea independenței energetice	10.2.1 Folosirea surselor de energie regenerabilă
	10.2.2 Folosirea materialelor de construcție prietenoase cu mediul
	10.2.3 Creșterea eficienței energetice a clădirilor și instituțiilor

	10.2.4 Amenajarea unui parc fotovoltaic pentru producerea de energie electrică
	10.2.5 Realizarea de campanii de informare asupra populației cu privire la riscurile deversării apelor uzate

Cultură	
Obiective Strategice	Obiective Specifice
11.1 Modernizarea și întreținerea corespunzătoare a unităților culturale	11.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii culturale prin reabilitarea și conservarea monumentelor istorice, a unităților de cult/religioase, a căminelor culturale și a bibliotecii
11.2 Dezvoltarea vieții culturale a comunității	11.2.1 Organizarea de târguri și festivaluri tradiționale
	11.2.2 Protejarea și conservarea meșteșugurilor și a obiceiurilor tradiționale
	11.2.3 Obținerea de finanțări nerambursabile în domeniul cultural

Capitolul VII – Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă

7.1 Aspecte generale

Planul de acțiune pentru dezvoltarea durabilă reprezintă realizarea unui plan relativ scurt pentru fiecare proiect pe care autoritatea și-l propune. Acesta trebuie să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, de starea bugetului local precum și de părerile comunității locale.

Starea comunei din punct de vedere al infrastructurii și al componentei socio-economice a fost analizată anterior și s-au creionat deja țintele-obiective strategice de dezvoltare.

Pentru fiecare proiect pe care autoritatea locală îl dorește implementat se recomandă un plan de acțiune care să întrunească următoarele puncte :

- Descrierea proiectului;
- Justificarea – beneficiile aduse comunității locale;
- Sustenabilitate – eficiența în timp;

Pentru a asigura o dezvoltare durabilă a comunei Prisăcani, suportul necesar trebuie să fie asigurat de :

- Administrația locală și Consiliul local prin acordarea de suport logistic și legislativ;
- Comunitatea locală – cetățeni și organizații prin atitudine, participare activă și voluntariat;
- Mediul de afaceri prin investiții și suport;

7.2 Principii și condiții

Pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală, autoritatea publică locală a comunei Prisăcani trebuie să își întărească capacitatea instituțională la toate nivelele de decizie și execuție. Acest lucru presupune atragerea finanțării și folosirea lor rațională, mobilizarea resursei umane disponibile și identificarea mecanismelor eficiente de comunicare.

Orice administrație publică trebuie să încerce armonizarea procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene și să centreze activitatea pe nevoile cetățenilor.

Baza unei dezvoltări socio-economice o reprezintă respectarea diversității și a opiniilor în vederea rezolvării rapide a problemelor comunității.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii prioritare pentru comunitate (apă, canalizare, gaze, asfaltare, iluminat, infrastructură educațională);
- Alocarea eficientă a bugetului local;
- Ajustarea cheltuielilor în concordanță cu veniturile bugetare;
- Atragerea finanțărilor din surse variate;
- Întreprinderea unor măsuri pentru acumularea veniturilor la bugetul local
- Atragerea investitorilor pentru dezvoltarea comunității;

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social-economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onoarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Primăria este o interfață între cetățean și instituțiile statului și trebuie să elaboreze un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional

Consolidarea managementului administrației publice locale trebuie orientat către :

- Dezvoltarea continuă a nivelului de pregătire profesională al resurselor umane;
- Folosirea eficientă a resurselor umane;
- Orientarea serviciului public către cetățean;
- Eliminarea blocajelor birocratice;
- Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
- Administrarea eficientă a banilor publici;
- Digitalizarea datelor și a proceselor;

7.3 Implementare, monitorizare și control

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a obiectivelor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și a impactului acestora asupra comunității.

Implementare reprezintă totalitatea acțiunilor ce se vor realiza și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective, perioada de implementare și sursele de finanțare.

Monitorizarea va urmări respectarea implementării corecte a proiectelor și respectarea detaliilor referitoare la execuție. Sunt recomandate analize semestriale cu privire la progresul înregistrat în implementarea proiectelor și în atingerea obiectivelor și eventual ajustarea acestora în funcție de schimbările contextului socio-economic.

Controlul apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează dezvoltarea comunității.

7.4 Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice locale

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor autorității publice locale, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Autoritatea publică locală, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

- Sprijinirea dezvoltării comunității în scopul rezolvării tuturor problemelor comunei;
- Susținerea dezvoltării infrastructurii prioritare pentru comunitate
- Sporirea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltuieli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare;
- Controlarea strictă a bugetului local și distribuirea lui în mod eficient;
- Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:

- Organizarea de licitații pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din banii publici;

- Reducerea creșterii volumului de cheltuieli;
- Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată;

Consolidarea finanțelor publice:

- Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților sociale, economice și culturale ale populației, pentru dezvoltarea comunei;
- Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar;
- Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local;
- Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca motor de creștere a economiei de piață;

7.5 Proiecte propuse pentru perioada 2021 – 2027

Pe lângă obiectivele specifice prezentate în capitolul anterior care reprezintă prin natura lor posibile viitoare proiecte, mai jos sunt prezentate anumite proiecte prioritare pentru perioada ce urmează.

Denumire proiect: *Extindere rețea de canalizare menajeră în satele Prisăcani și Moreni din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Rețeaua de canalizare nu este prezentă pe tot teritoriul comunei fiind necesare lucrări de extindere în satele Prisăcani și Moreni
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	<p>Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului</p> <p>Mediu - Protecția continuă asupra mediului prin conformarea progresivă la standardele de mediu interne și europene</p>
Sursa de finanțare	<p>Fonduri europene</p> <p>Fonduri guvernamentale</p> <p>Bugetul local</p>
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Reducerea gradului de poluare asupra mediului • Creșterea accesului populației la infrastructura de bază • Extinderea rețelei deja existente • Racordarea populației la rețeaua de canalizare • Implementarea de echipamente, instalații și softuri pentru îmbunătățirea rețelei și pentru o monitorizare facilă a sistemului
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: ***Înființarea unui sistem de canalizare și epurare a apelor uzate în Satul Măcărești, comuna Prisăcami, județul Iași***

Justificare	Satul Măcărești nu dispune de rețea de canalizare centralizată și stație de epurare
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului Mediu - Protecția continuă asupra mediului prin conformarea progresivă la standardele de mediu interne și europene
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Reducerea gradului de poluare asupra mediului • Creșterea accesului populației la infrastructura de bază • Racordarea populației și a instituțiilor publice la rețeaua de canalizare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Modernizare drumuri de interes local în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Gradul de asfaltare al străzilor, drumurilor comunale și vicinale nu este satisfăcător
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Modernizarea infrastructurii rutiere • Creșterea accesibilității zonei • Asfaltarea/Pietruirea drumurilor satești și drumurilor comunale în funcție de prioritate • Lucrări de pietruire a drumurilor de exploatare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Înființare rețea de alimentare cu gaze în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Comuna Prisăcani nu dispune de rețea de alimentare cu gaze a populației
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Înființarea sistemului de alimentare cu gaze și racordarea populației și a instituțiilor publice • Scăderea factorului de poluare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Reabilitare, modernizare și dotare unități de învățământ din comuna
Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Unitățile de învățământ necesită modernizare, reabilitare și dotare periodică în vederea asigurării unor condiții adecvate de desfășurare a activităților.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Educație – Crearea unui act educațional performant
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea clădirii din punct de vedere structural cât și energetic pentru asigurarea siguranței și eficienței • Modernizarea și dotarea interioară și exterioară a clădirii cu materiale, echipamente și instalații corespunzătoare pentru asigurarea condițiilor adecvate de desfășurare a actului educațional • Dotarea unităților de învățământ cu mobilier specific și materiale didactice adecvate inclusiv echipamente IT • Amenajarea grupurilor sanitare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Construirea și dotarea amenajamentului cultural din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Este necesara construirea unui cămin cultural și dotarea acestuia pentru a funcționa la standarde normale și a susține activitățile culturale ale locuitorilor.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Cultura - Modernizarea și întreținerea corespunzătoare a unităților culturale
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea clădirii destinate așezământului • Dotarea cu echipamente, materiale și bransamente eficiente • Amenajare împrejurimi, alei carosabile și pietonale, parcare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Modernizarea rețelei de iluminat stradal în comuna Prisăcani, județul*

Iași

Justificare	Rețeaua de iluminat public necesită modernizare continuă în vederea creșterii eficienței energetice.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea surselor eficiente energetic • Întreținerea și dotarea corespunzătoare a rețelelor • Adoptarea tehnologiilor noi pentru eficientizarea consumului
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Amenajre teren minifotbal cu gazon sintetic în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Sunt neceare investiții în amenajarea a două terenuri sintetice după cum urmează : <ul style="list-style-type: none"> - La Școala gimnazială Prisăcani - La baza sportivă de la Primărie
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea terenului sintetic • Dotarea terenului cu nocturnă • Achiziția de echipamente și softuri pentru întreținerea bazei sportive
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Amenajarea unui cămin pentru bătrâni în satele Prisăcani și Măcărești din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Comuna nu dispune de cămine pentru persoanele vârstnice iar pe termen mediu și lung se estimează cu numărul persoanelor vârstnice care vor avea nevoie de asistență va crește considerabil
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Social – Dezvoltarea serviciilor sociale și combaterea excluziunii sociale
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectare și construire clădire • Amenajare împrejurimi, alei carosabile și pietonale, parcare • Amenajare interioară cu materiale, echipamente și instalații specifice • Dotarea clădirii cu mobilier specific • Dotarea cu aparatură specifică pentru îngrijirea persoanelor vulnerabile
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Modernizare Drum Comunal DC45 în comuna Prisăcani, Județul Iași*

Justificare	Drumul Comunal DC45 necesită modernizare
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de trai din comună • Modernizarea infrastructurii rutiere • Creșterea accesibilității zonei • Asfaltarea/Pietruirea drumului comunal DC45
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Construire dispensar medical în satul Prisăcani, comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Pentru asigurarea serviciilor medicale optime ale locuitorilor este necesară construirea unui dispensar medical
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Sănătate - Îmbunătățirea continuă infrastructurii medicale
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea clădirii cu funcțiunea de dispensare medical • Amenajarea interioară și exterioară cu materiale și instalații corespunzătoare desfășurării activității • Dotarea cu mobilier și echipamente specifice
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Înființarea unui centru de zi în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Sprijinirea categoriile defavorizate : minori, vârstnici, persoane cu dizabilități, someri, tineri NEETS și a activităților creative
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Educație – Creșterea nivelului educațional al locuitorilor Social – Dezvoltarea serviciilor sociale și combaterea excluziunii sociale
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Egalitatea de șanse în rândul locuitorilor • Promovarea formării și reformării profesionale în rândul locuitorilor • Promovare conceptului de învățare pe tot parcursul vieții • Desfășurarea activităților creative și artistice • Incluziunea socială a categoriilor defavorizate • Amenajarea de centre pentru incluziune socială pentru persoanele defavorizate • Implementarea programelor de timp ”masa caldă”
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Înfunțarea unui aquaparc în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Construirea unui aquaparc ar însemna un lucru benefic pentru economia comunei prin atragerea populației din zonele adiacente
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea amplasamentului destinat investiției • Amenajarea terenului conform standardelor actuale de calitate și siguranță • Dotarea cu instalații și echipamente specifice • Atragerea populației din zonele adiacente
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Sistematizarea teritoriului pentru oferirea de loturi de teren pentru tinerii din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Având în vedere cererea pentru locuri de case și susținerea tinerilor din comună este necesară sistematizarea teritoriului pentru oferirea acestor loturi.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Sistematizarea coerentă a fondului locativ • Sprijin pentru tinerii din comună • Atragerea și menținerea tinerilor în mediul rural
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Construire anexă gospodărească și garaj mașini în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Lucrare necesară pentru depozitarea diverselor echipamente și mașinării.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea anexei gospodărești • Construirea garajului pentru mașini
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Dotarea spațiului public cu mobilier urban stradal în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Mobilierul urban este necesar pentru amenajarea peisagistică a comunei.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea spațiului public cu bănci, coșuri pentru gunoi, pergole • Dotarea cu echipamente de mobilier necesare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Digitalizare și îmbunătățire infrastructură IT&Comunicații pentru administrația publică și cetățeni în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Nevoia de echipamente, softuri dedicate, aplicații și rețele pentru îmbunătățirea serviciilor publice și a relației cu cetățenii
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Organizare instituțională – Creșterea capacității administrative
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității administrative • Dotarea cu echipament IT&C a instituțiilor publice • Achiziția și implementarea de softuri și aplicații necesare desfășurării activității și îmbunătățirii relației cetățenilor cu primăria • Implementare GIS • Digitalizare
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Îmbunătățirea colectării deșeurilor și a protecției mediului în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Problemele de mediu necesită o atenție sporită luând în considerare noile reglementări
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Mediu - Protecția continuă asupra mediului prin conformarea progresivă la standardele de mediu interne și europene
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea metodelor de colectare și sortare a deșeurilor • Achiziționarea de utilaje și echipamente necesare colectării selective • Delegarea serviciului de colectare a deșeurilor dacă se impune • Promovarea bunelor practici cu privire la protecția mediului • Respectarea Planului Județean de gestionare a deșeurilor • Achiziția de europubele
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Creșterea eficienței energetice a clădirilor și instituțiilor publice din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Având în vedere directivele europene și ținta asumată de România privind reducerea emisiilor de carbon, creșterea eficienței energetice este necesară atât în sectorul public cât și privat
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Mediu – Creșterea independenței energetice
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea instalațiilor și tehnologiilor noi de producere a energiei (eolian, fotovoltaic, termal) • Încălzirea clădirilor în mod pasiv cu energie regenerabilă • Folosirea materialelor de construcție prietenoase cu mediul
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Dotarea serviciului pentru situații de urgență și gospodărire publică cu utilaje și echipamente în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Primăria are nevoie de dotarea cu utilaje și echipamente pentru a răspunde prompt la situațiile de urgență care apar
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea serviciului pentru situații de urgență cu utilaje necesare(buldoexcavator,vidanjă,volă,autospeciale, încărcătoare frontale, șenilate, etc) • Dotarea cu echipamente necesare • Scăderea timpului de răspuns la situațiile neprevăzute • Asistența comunității
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Achiziție dotări pentru baza sportivă din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Proiect pentru accesarea măsurii M4.4/6B – Dezvoltarea unor UAT-uri viabile prin inovare socială în cadrul Grupului de Acțiune Locală Ștefan cel Mare.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Infrastructura – Extinderea și modernizarea utilităților publice și a infrastructurii promovând utilizarea materialelor cu impact redus asupra mediului
Sursa de finanțare	Fonduri europene Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziția de mașinării precum : tractoraș pentru tuns gazon, motocositoare, mașină de tușat teren • Achiziția de echipamente necesare pentru parcul de joacă destinat copiilor : leagăn, carusel, balansoar, fîrgurine pe arc, etc • Achiziția de echipamente pentru fitness • Achiziția de mobilier urban
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

Denumire proiect: *Acordarea de facilități pentru dezvoltarea IMM-urilor în comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	În vederea dezvoltării economiei locale, autoritatea locală este dispusă să ofere o serie de beneficii pentru investitori.
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Economie - Dezvoltarea economică diversificată și sustenabilă
Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea economiei locale • Acțiuni de informare și promovare • Actualizarea PUG/ PUZ • Acordarea de terenuri pentru construcții • Scutiri de taxe

Denumire proiect: *Creșterea gradului de informare a cetățenilor și a mediului de afaceri din comuna Prisăcani, județul Iași*

Justificare	Informarea asupra potențialelor oportunități de natură economică, socială și profesională este esențială într-o comunitate dezvoltată
Implementare	2021 - 2027
Obiective asociate	Economie – Dezvoltarea antreprenoriatului local Educație – Creșterea nivelului educațional al locuitorilor

Sursa de finanțare	Fonduri europene Fonduri guvernamentale Bugetul local
Acțiunile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea cetățenilor și mediului de afaceri la sesiuni de informare despre posibilele oportunități de afaceri, formare profesională, locuri de muncă, finanțări nerambursabile

BIBLIOGRAFIE

1. Agenția de Dezvoltare Regională Nord - <http://adnord.md/>
2. Autoritatea pentru digitalizarea României, www.adr.gov.ro
3. Comisia Europeană - <https://ec.europa.eu/>
4. Consiliul Județean – Iași - <http://www.icc.ro/>
5. Consiliul Europei - <https://www.consilium.europa.eu/>
6. Fonduri structurale - www.fonduristructurale.ro
7. Institutul National de Statistică – Tempo Online <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
8. Ministerul Fondurilor Europene- <http://mfe.gov.ro/>
9. România pe Hartă - <https://pe-harta.ro/iasi/>
10. <https://basilica.ro/sfintirea-bisericii-sf-arhangheli-mihail-si-gavril-din-prisacani-jud-iasi/>